

*Kto stratil majetok, nestratil veľa.
Kto stratil slobodu, stratil mnoho.
Kto stratil vieru, stratil všetko.*

Zásielku spracovala spoločnosť:
HENRIETTA - direct marketing, s.r.o.
P.O.BOX 1, 820 08 Bratislava 28, „D+4“
POŠTOVNÉ ÚVEROVANÉ
820 08 Bratislava 28

SVEDECTVO

ročník 26
júl, august 2016
cena 0,90 EUR

7-8

ČASOPIS TABUIZOVANÝCH FAKTOV

Zhovárame sa aj o agentoch v Cirkvi

NÁŠ ROZHOVOR

Chcel sa stať profesionálnym vojakom, ale nešlo to. V 60. rokoch mať brata kňaza znamenalo koniec akejkoľvek kariéry, nie to ešte vojenskej. Bratova voľba však nebola jedínym slabým miestom kádrového profilu Ignáca Juruša (1950). Jeho otec si odtrpel rok vo vyšetrovacej väzbe, lebo odmietol zúčastniť sa na kolektivizácii poľnohospodárstva a podpísať vstup do družstva. A ako to na dedinách chodí, našli sa príčinnivci, ktorí z neho urobili nepriateľa ľudovodemokratického zriadenia a spolupracovníka západných špiónažnych centrál. Ignác maturoval v roku 1969 a napokon sa rozhodol pre štúdium teológie. Po vzniku dnešnej Slovenskej republiky sa stal prvým i posledným riaditeľom Úradu vojenských duchovných MO SR. Dnes je plk. v.v. ThMgr. Ignác Juruš farárom v Dlhej pri Trnave.

Kaplán I. Juruš (prvý sprava) s bratom Gabrielom, rodičmi a sestrou Viktóriou v roku 1982 oslavuje meniny.

Foto archív

Aj keď koncom šesťdesiatych rokov bolo cítiť isté politické uvoľnenie, predsa len, čo bolo dôvodom vášho rozhodnutia stať sa kňazom?

Rozhodnutie bolo viac menej vynútené okolnosťami. Nebolo mojim snom stať sa kňazom. V tom čase môj brat študoval teológiu v Bratislave, a že sa na štúdium dostal

i ukončil ho, bol zázrak. Veď otec bol označený za nepriateľa režimu. Preto po maturite na SVŠ v Sabinove odišiel na melioračné práce na južnú Moravu, kde získal trvalý pobyt. Po roku nastúpil na základnú vojenskú službu a odtiaľ si podal prihlášku na dve vysoké školy do Bratislavy, na chemicko-technologickú a bohosloveckú.

Pokračovanie na 10. strane

V čísle

Ján Litecký Šveda
Žiť v pravde 2
Eva Zelenayová
Vyžeňme obchodníkov z politiky 3

Zasadala
Výkonná rada PV ZPKO 4-5
Juraj Vrábel
Nespreneverili sa svedomiu 6-7

Viliam Jablonický
Sovietsky veliteľ prezrádza 9
Martin Lacko
Ako v päťdesiatych rokoch 13

Ján Košiar
Alebo Boh alebo nič 14-15
Ondrej Podolec
Známy-neznámy Andrej Žarnov 16

Žiť v pravde

Solženicynovo heslo „Žiť v pravde“ bola hádam najdôležitejšia veta, vyslovená a rozširovaná (samozrejme, že tajne) v boľševickom systéme. Možno dobrý kresťan si povie, veď každý, kto žije podľa evanjelia, žije v pravde. Ale ak pomyslíme na to, že každodenný život má v sebe nekonečne veľa nástrah, nie vždy je jednoduché zachovať si absolútne dokonalý postoj. Hoci len z neznalosti. Z vlastnej skúsenosti vieme, že v patologickom systéme práve takí, ktorí žijú v pravde, spravidla končia vo väzniciach. A ostatní sa musia nejako prispôbiť, ak tam nechcú skončiť tiež. Ale vždy ide aj o mieru kompromisu. Určitá hranica sa jednoducho prekročiť nesmie. Potom je takéto povzbudenie od mimoriadnej duchovnej autority na nezaplatenie. Lebo staré a uznávané hodnoty ako osobná česť a integrita sú nadčasové.

Zdalo by sa, že dobu, v ktorej veta „Žiť v pravde“, bola tým najdôležitejším majákom občianskeho života, už máme za sebou. Žiaľ, nie je to tak. Komunistický podvod bol pomerne priezračný, lebo jeho základná myšlienka bol taký absurdný nezmysel, že ho museli látať hlavne terorom. No a čím väčší bol nezmysel, tým väčší musel byť teror, ktorý nemá v histórii ľudstva obdobu. Napríklad v najnovšom čísle časopisu „Zpravodaj KPV České republiky“ si môžeme prečítať titulok: „Ani v koncentráku jsem nevytrpěl to, co v českém vězení, srovnával kněz.“ Nakoniec komunistickým propagandistickým klamstvám ku koncu režimu neverili ani ich tvorcovia, takže zákonite sa musel rozsypaný. No keďže aj na začiatku novembrového prevratu bol podvod, lož naďalej zostala základným kódom spoločnosti, iba zmenila formu. Tá základná bola v tom, že komunisti aj s ich eštebáckym predvojom nám tu predvádzali „boj proti komunizmu“, aby naďalej mohli rabovať. Tá druhá lož, v ktorej nás nútia žiť ich potomkovia, je však na rozdiel od tej prvej vysoko sofistikovaná. Môžeme ich nazvať neokominterná, a sú už oveľa rafinovanejší, takže až teraz je lož tým dominantným a všetko určujúcim parametrom každého verejného diskurzu. Pričom ciele neokominterny sú tie isté, ako ich predchodcov: zničiť kresťanstvo a zotročiť všetkých ľudí na bezmocných proletárov. V poslednom čase k tomu pribrali aj zničenie Európy s celou jej kultúrou. To, čo zažívame, sú priam orgie lži, klamstva a podvodu. Na intenzite naberať totalitárny moralizmus, takže pomocou lži, podplatených novinárov a politikov si nebadane pripravujú pôdu, aby aj oni mohli spustiť podobný teror ako ich tatkovia. Nimi hlásaná „tolerancia“ naberať čím ďalej tým viac represívne formy. Lebo nezmysel a podvod sa ináč zachrániť nedajú.

Dva najzákladnejšie piliere propagandy, ktorú na nás chrlia všetky zglajchšaltované médiá, sú čisté lži: lož politickej korektnosti, ktorú z orwellovčiny môžeme preložiť ako cenzúru

nahrádzajúcu skutočnosť jednoduchým klamstvom. No a anti-diskriminácia zase znamená hrubú nespravodlivosť voči čestným a pracovitým ľuďom, v pozadí ktorej je antibelošský rasizmus. A keď lož tvorí základnú os dneška, os podľa ktorej sa presadzuje deformácia skutočnosti, nečudo, že sa rozširuje ako metastázy.

Niektoré lži vyzerajú zdanlivo nevinné, len ako drobné chytáctva obchodníkov, keď napríklad v televíznych prestávkach zhlasňujú reklamu, alebo najnovšie malé titulky pri športových prenosoch, aby každý ihneď utekal kúpiť obrazovku na celú stenu. A keď ich už všetci budú mať kúpené, zasa niečo vymyslia. Všetci si život v takýchto podvodoch osvojujeme a prestávame si ich uvedomovať. Zvykajú nás na ne každým dňom, aby sa hranica odolnosti voči lži zmenšovala a zmenšovala. Aby sme nakoniec ani nevedeli, kde stojíme. Lož sa stala paradigmou súčasnosti.

V čase nadvlády lži obchod neznamená poctivé podnikanie s kvalitným tovarom, ale rýchle zbohatnutie. Kto vie dobre klamať sa stáva úspešným a tým aj vzorom pre ďalších. Toto sú skutočné celebrity dnešných dní. Mierkou nie je dobre urobené, ale predajné. Hádam najvystižnejšie slovo pre túto dobu. A treba si pamätať, že základný tón a stupnicu tomuto každodennému životu v lži udali politici, ktorým už ani náhodou nejde o nastolenie zdravého a dobrého života v obci, ale iba o vlastné obohatenie sa a zabezpečenie na niekoľko generácií dopredu. Tu je posun od dobrého k predajnému hádam najviditeľnejší. Neklamným príznakom doby, a možno tým najhorším je, že už sa za to ani nehanbia.

A čo to znamená konkrétne pre našich členov? Predovšetkým, snažiť sa rozlišovať a nepodľahnúť každodenne omieľanej propagande. Od hrubých propagandistických klamstiev, ktoré pomohli komunistom opäť sa nainštalovať do všetkých médií a vplyvných pozícií, ako napríklad, že v roku 1945 tu bolo „oslobodenie“, alebo že august 1944 bol „povstaním“ „slovenského“ ľudu, až po súčasné sofistikované lži, že „multikulturalizmus“ je obohatenie, alebo že neexistuje rozdiel medzi mužom a ženou. Treba vedieť dešifrovať tisíckrát omieľané slová, napríklad, že „antifašizmus“ je len krycí názov pre komunistické rabovanie a teror, alebo že „antirasizmus“ je iba nenávisťný rasizmus proti bielym.

Len pravda, ktorú si nedáme vziať, nás môže zachrániť. A tak ako to vždy bolo, k pravde okrem zdravého rozumu treba aj odvahu. Každý, kto žije v pravde, je vnútorne slobodný a je jedno, či v šialenom systéme alebo vo väzení. Pretože presne tam, kde končí pravda, končí aj sloboda.

Ján Litecký Šveda
predseda PV ZPKO

SVEDECTVO, mesačník Politických väzňov Zväzu protikomunistického odboja ● **Šéfredaktorka**: Eva Zelenayová ● **Redakčná rada**: Ján Košíar (predseda), Ján Litecký Šveda, Ivan Mrva, Peter Mulík, Ivan A. Petranský, Jozef Rydlo, Juraj Vrábel a Eva Zelenayová ● **Adresa redakcie**: 811 06 Bratislava, Obchodná 52 ● **Telefón**: 02-5263 8156 ● **Fax**: 02-5296 4610 ● **e-mail**: info@pv-zpko.sk www.pv-zpko.sk ● **IČO**: 00679879 ● **Cena jedného výtlačku**: **0,90 EUR** ● Celoročné predplatné: **10 EUR** ● Predplatné pre zahraničných abonentov: **50 USD** vrátane poštovného. ● **Číslo účtu v Sberbank Slovensko**: SK74 3100 0000 0040 0012 8109, BIC: LUBASKBX ● **EV**: 3851/09 ● **Tlač**: ART&PRESS, s.r.o. ● Nevyžiadané rukopisy nevraciamy ● **ISSN**: 1338-404X ● **MATERIÁLY** uverejnené v rubrikách „Čitateľské fórum“ a „Spomienky“ vyjadrujú názory občanov a čitateľov. Nemusia byť totožné so stanoviskom redakcie.

Antikomunizmus do škôl

Predseda NR SR Andrej Danko po návšteve Múzea holokaustu v Seredi vyslovil požiadavku, aby sa návštevy koncentračných táborov a viac informácií o holokauste stali súčasťou vzdelávacieho procesu na slovenských školách. PV ZPKO prijali tento návrh s pochopením. Súčasne však listom signovaným niekoľkými mimovládnymi organizáciami, ktorý slávnostne podpísali 29. júna v Jozefínskej knižnici slovenskej štátnosti Matice slovenskej žiadajú, aby sa súčasťou vzdelávacieho procesu na slovenských školách stali aj návštevy pamätných miest na zločiny komunizmu. V záujme toho, aby nedošlo k pokusom o obnovu totalitných systémov v akejkoľvek podobe, k čomu spoločnosť zaväzuje zákon č. 125/1996 Z.z. o nemorálnosti a protiprávnosti komunistického

systému. A v záujme toho, aby mladá generácia vedela, aké nešťastie spôsobil komunistický režim. V liste členovia organizácií politických väzňov argumentujú, že počas organizovaných stretnutí so študentmi škôl s prekvapením berú na vedomie absolútnu neznalosť mládeže o tomto období našich dejín a so znepokojením pozorujú nárast ľavičarskeho extrémizmu tolerovaného spoločnosťou. Taktiež konštatujú, že na Slovensku boli po druhej svetovej vojne zriadené koncentračné tábory na internáciu osôb nepohodlných pre komunistický režim, najmä pre kňazov a rehoľníkov. A žiadajú, aby aj tieto miesta slúžili na výchovu našich detí, lebo sú úzko späté s našou identitou, duchovným odkazom našich predkov.

(ez)

Vyžehneme obchodníkov z politiky

Tak, ako zlodej je v metódach svojho „podnikania“ vždy o krok pred kriminalistami, aj propaganda pracuje na rovnakých princípoch. Preto verejnosť neskoro prichádza k poznaniu, že bola podvedená. V zóne sovietskeho vplyvu boli po roku 1989 dvaja politici, voči ktorým útočila západná propaganda. Boli nimi Lukašenko a Mečiar. Nemožno zabudnúť na majdanizáciu Slovenska v roku 1998, kedy voličom u nás odkazovali západní politici, zmeňte vládu, prijmeme vás do EÚ. Opozícia organizovala demonštrácie typu „Zachráňme Markízu“.

Nedá sa povedať, že súčasná vláda je ideálna pre politických väzňov komunizmu. Ibaže na Slovensku sa už vystriedali rozličné vlády a ani jedna po roku 1998 sa nesprávila k Slovensku, potrebám jeho občanov, ich historickej pravde pravdivo a ústretovo. Neraz sme už vo Svedectve konštatovali, že súčasný spoločenský marazmus má korene v nepravdivej revolúcii z roku 1989. Zmenil sa síce režim, ale staré štruktúry zostali pri kormidle. Navyše, voči slovenskej štátnosti bola použitá aj

časť slovenského disentu, takže je skôr zázrak, že ešte aspoň teoreticky jestvujeme ako zvrchovaný štát.

Veľké témy však vždy boli príležitostíou na zneužitie. Tak ako počas vlády Mečiara opozícia využívala integračnú agendu v boji na získanie moci, tak v súčasnosti pozorujeme zneužívanie slovenského predsedníctva v Rade EÚ. Poslanec Igor Matovič so svojou štvorčlennou stranou používa parlament ako bojisko, na ktorom vidno aj

SLOVO SVEDECTVA

jeho zbrane. Transparenty opäť pripomínajú vyčíňanie opozície počas vlády Mečiara, keď sa poslanci s transparentmi prechádzali po rokovacej miestnosti parlamentu. Takže aj dnes, rovnako ako kedysi, skorumpovaným politikom ide o prevzatie moci.

V súčasnosti však už nie sú neznáme zdroje korumpovania. George Soros sa k politike „demokratizácie“ verejne priznáva vo svojich knižkách, dokonca aj s vyčíslenými sumami, ktoré na ňu použil. V publikácii Vek omylnosti napadá zvrchovanosť štátu a tvrdí o nej, že je to anachronická koncepcia. Aj na Slovensku máme sorosovské mimovládne organizácie a dokonca Iveta

Radičová bola v jednej z nich istý čas šéfkou predstavenstva. Spoločným znakom nepriateľov zvrchovanosti je boj proti fašizmu. A jedna z mimovládnych organizácií Stop fašizmu prenikla so svojou iniciatívou až do parlamentu a výsledkom je, že poslanci sa podpísali pod výzvu, v ktorej sa zaväzujú nekomunikovať s poslancami strany ĽS NS. Poslanec však podľa ústavy musí mandát vykonávať slobodne. Inak by sa považoval za imperatívny, protiústavný.

Čo z toho vyplýva? Skorumpovaná opozícia si pripravila prostriedok na povalenie vlády. V hociktorom momente môže vyhlásiť, že parlament pracuje v protiústavnom režime a vyvolať tlak na nové voľby. Matovič ani neskrýva, že chce zmenu vlády. Aj politickí väzni by si želali vládu, ktorá by viac rešpektovala ideály, za ktoré boli ochotní položiť aj vlastný život. Nie však majdanizáciu spoločnosti, z ktorej majú úžitok len tí, čo ju financujú. Soros píše, že zvrchovanosť už nezodpovedá dnešnému, navzájom čoraz prepojenejšiemu svetu. Lebo ho vidí len ako priestor na biznis. A to je koncept straty ľudskosti.

Eva Zelenayová
šéfredaktorka

V Bratislave zasadala Výkonná rada PV ZPKO

Viac členov, viac bojovníkov proti komunizmu

V utorok 28. júna sa v Bratislave uskutočnilo zasadnutie členov Výkonnej rady PV ZPKO. Rokovanie otvoril a viedol predseda PV ZPKO Ján Litecký Šveda. Osobitne privítal novozvolenú predsedníčku Regionálnej organizácie PV ZPKO v Trnave Beátu Ďurekovú a prítomných oboznámil s programom rady. Pozostával z otázok ekonomických, organizačných a z plánu činnosti na tento rok.

Dotácia je na účte

K ekonomike organizácie poskytla vysvetlenie jej účtovníčka Eva Litecká Švedová. Oznámila, že dotáciu zo štátneho rozpočtu už PV ZPKO dostali a po vyhodnotení druhého štvrtroku tohto roku prídu peniaze aj na účty jednotlivých organizácií. Malo by sa tak stať do konca júla. Zároveň ponúkla regiónom dve tlačiarne, ktoré po obnovení počítačovej techniky v ústredí organizácie sa stali nekompatibilnými. Usmernila predsedov regionálnych organizácií ako vykazovať jednotlivé položky, aby boli v súlade so smernicami, ktoré sa nemenili a ako postupovať pri plánovaní jednotlivých podujatí, aby sa dali začleniť do ročných plánov a dali sa na ne získať prostriedky zo štátneho rozpočtu. Krajný dátum je začiatok januára. Ak to regióny nestihnú, financovanie podujatí zostane na ich pleciach. Dary pre jednotlivé organizácie ostávajú ich vlastníctvom až na tie, ktoré sú špeciálne venované na vydávanie Svedectva. Tie je potrebné zaslať na účet Svedectva.

Ján Litecký Šveda informoval prítomných, že peniaze zo štátneho rozpočtu prišli na účet organizácie pred dvoma týždňami. Výška dotácie je stále na hranici prežitia. Vyslovil názor, že niektoré pobočky iniciatívne zvyšujú členské príspevky a preto očakáva, že

Vľavo predseda PV ZPKO Ján Litecký Šveda počas zasadnutia výkonnej rady.

Foto Eva Zelenayová

sa predsedovia RO PV ZPKO vyjadria k tejto téme. Z diskusie napokon vzišiel návrh, aby sa výška členských príspevkov zatiaľ nemenila, aby túto otázku prerokovali regionálne rady a aby sa konečné riešenie prijalo na nasledujúcom sneme. Súčasne členovia výkonnej rady odporúčajú členskej základni hľadať darcov finančných prostriedkov od lepšie situovaných členov a sympatizantov.

Nevyjasnená je aj otázka neplatičov Svedectva. Jednotlivé regionálne organizácie dostanú ich zoznamy a po zistení aktuálneho stavu časopis už nebude neplatičom zasielaný.

Organizačné otázky

Ďalej J. Litecký Šveda oboznámil prítomných o pokračovaní spolupráce s KPVS. Že prišiel z ich strany návrh, aby sa spomienkové slávnosti 17. novembra organizovali nasledovne: v réžii PV ZPKO na cintoríne Vrakúňa predpoludním a pri Bráne slobody na Devíne, v réžii KPVS, popoludní a ďalší rok opačne, na cintoríne Vrakúňa popoludní (pod gesciou PV ZPKO) a pri Bráne slobody na Devíne dopoludnia

(pod gesciou KPVS). Výkonná rada tento návrh odmietla s tým, že pamätník na cintoríne Vrakúňa je centrálnym pamätníkom všetkých obetí komunizmu a od začiatku 90. rokov sa pri ňom uskutočňujú spomienkové slávnosti za účasti vrcholových predstaviteľov štátu. Kým Brána slobody predstavuje len pamätník zastrelených na úteku. Štefan Novák v tejto súvislosti pripomenul, že sa akosi zabúda, že niekto (KPVS) od nás odišiel a kto odišiel, nech sa vráti. Čestný predseda organizácie Arpád Tarnóczy zdôraznil, že je potrebné rokovať s KPVS o grante Ministerstva kultúry SR na rekonštrukciu pamätníka obetiam komunizmu na cintoríne vo Vrakuni.

Výkonná rada súhlasila so spoločnou účasťou na pietnej spomienke v Leopoldove 20. augusta, ktoré každoročne organizuje KPVS a neorganizovať samostatnú akciu.

J. Litecký Šveda informoval členov výkonnej rady o prísľube Petra Pellegriniho pomôcť organizácii zmodernizovať web stránku. Rokovanie sa však uskutočnilo v čase, keď Pellegrini zastával post predsedu NR SR. Po

Miestom konania výkonnej rady boli priestory vedenia PV ZPKO v Bratislave.

Foto Eva Zelenayová

voľbách mu predseda PV ZPKO listom pripomenul jeho záväzok. V deň konania výkonnej rady Pellegriny svoj záväzok potvrdil.

Zaujímavá situácia nastala, keď predseda Litecký Šveda oboznamoval výkonnú radu s listom predsedovi NR SR A. Dankovi. List pripravila organizácia PV ZPKO na podnet Ing. Jozefa Kollára. Išlo o návrh, zaradiť do školských osnov aj návštevu pamätných miest zločinov komunizmu. Pod list sa podpísali viaceré mimovládne organizácie, vrátane ÚPN. Ibaže práve v čase rokovania o tejto problematike prišiel list od predsedu Správnej rady ÚPN Ondreja Krajňáka, ktorý sa od listu Dankovi dištancoval. Aj táto okolnosť podnietila predsedu PV ZPKO vysloviť myšlienku rozširovať rady našich členov, „lebo vidíme, že spoločnosť je hodnotovo riadená proti ideálom, ktoré vyznávame, je nepriateľsky naklonená voči národným a kresťanským

hodnotám.“ Podotkol, že verejné uznanie našej činnosti je nulové a čím viac nadobúda črty podzemnej činnosti. Že mladí ľudia nevedia, že za vlády komunistov nepriatelia režimu boli zatváraní do väzenia.

Ďalšou informáciou bola správa o konferencii zločínov ŠtB, ktorá sa uskutoční 23.-24. novembra tohto roku a s prednáškou na nej vystúpi náš člen Juraj Vrábel.

Aktivity roku 2016

Tretím okruhom programu zasadnutia bol plán činnosti na rok 2016. Predseda organizácie upozornil prítomných, že také podujatia, ako organizuje Banská Bystrica, Levoča alebo Trenčín treba dať do plánu pred zostavovaním žiadosti o dotáciu. Inak môže nastať problém s ich financovaním. Vedenie organizácie ráta aj tohto roku so seminárom na tému Politickí väzni v 20. storočí. Predpokladá sa, že sa

uskutoční 11.-13. októbra v hoteli Kaskády pri vodnej nádrži Kráľová. Pamätná tabuľa kardinálovi Korcovi je v štádiu posudzovania výtvarného návrhu. Predseda regionálnej organizácie v Košiciach Štefan Novák predložil návrh na usporiadanie spomienkovej slávnosti v Trebišove, kde je umiestnená pamätná tabuľa jedenástim členom Bielej légie, odsúdeným a niektorým z nich aj popraveným komunistickým režimom. Predpokladaný termín je 23. september. Výkonná rada súhlasila s predloženým návrhom. Rovnako aj s návrhom predsedníčky RO PV ZPKO v Žiline Anny Fodorovej, ktorá poskytla kľúč rozdelenia finančných prostriedkov podľa počtu členov jednotlivých pobočiek z roku 2014. Pravda, s prihliadnutím na aktuálny stav členov pobočiek a tohtoročnú výšku dotácie. Získala tiež súhlas na zorganizovanie jednodňového spomienkového stretnutia pri príležitosti 65. výročia od zatknutia kňaza Bohuslava Pikalu. Uskutoční sa koncom októbra v Bobrovci.

V diskusii Štefan Novák položil otázku, čo nám priniesol rok 1968? A odpovedal: Otočenie červeného kabáta na fialový. A odpoveď na otázku, ako zvýšiť vplyv našej organizácie na spoločnosť vidí v organizovaní stretnutí so študentmi škôl. „Keď o nás nevedia, klopmo na školy, otvorí nám“, povedal a v jeho odporúčaní zaznela sila vlastnej skúsenosti.

Vpravo Eva Litecká Švedová oboznamuje účastníkov výkonnej rady s hospodárskou agendou.

Foto Eva Zelenayová

Eva Zelenayová

V Michalovciach oceňovali veteránov protikomunistického odboja

Nespreneverili sa svedomiu

V Mestskom kultúrnom stredisku v Michalovciach sa 31. mája konala jedinečná slávnosť odovzdávania pamätných listov a medailí veteránom a účastníkom protikomunistického odboja regiónu Zemplín. Podujatie zorganizoval Ústav pamäti národa v spolupráci s mestom Michalovce za účasti žiakov stredných škôl. V programe vystúpili žiaci Základnej umeleckej školy. Po premietnutí dokumentárneho filmu „Prežili sme Gulag“ predniesli slávnostné príhovory viceprimátor mesta Benjamín Bančej, predseda KPVŠ Peter Sandtner, zástupca PV ZPKO Juraj Vrábel a predseda SR ÚPN Ondrej Krajňák. Ten okrem iného povedal: **„Pozvanie na dnešnú slávnosť prijali aj bývalí politickí väzni z vášho mesta, či regiónu. Mnohí z nich sa v minulosti otvorene postavili na odpor proti komunistickému režimu. Aj za cenu utrpenia a bolesti sa nechali inšpirovať vlastným svedomím, láskou k pravde a úctou k ľudským a kresťanským hodnotám. Bola to doba, ktorá preverovala charaktery, kedy jedni bez toho, aby škodili, boli zaistení, označení za nepriateľov štátu a posielaní na mnohoročné ťažké manuálne práce do baní, na stavby**

Ocenenie z rúk Ondreja Krajňáka preberá Karol Ďubek.

Foto Jaroslava Plastiaková

priehrad, alebo do kameňolomov. Zatiaľ, čo tí druhí v mene ideológie, strany a vlády celé desaťročia beztriestne škodili.“

Zástupca PV ZPKO Juraj Vrábel poukázal na praktiky komunistického režimu voči svojim vlastným občanom, ktorí nesúhlasili s komunistickou pro-

pagandou. Povedal: „Za svoje presvedčenie boli po krutej vyšetrovacej väzbe odsúdení do komunistických koncentračných táborov, aby v neľudských podmienkach ťažili uránovú rudu na Jáchymovsku a Příbramsku. Bol im zhabaný majetok, udelený peňažný trest a stratili občianske práva. Niektorí väzni pri výkone trestu zomreli, alebo pri úteku boli zastrelení. Taktiež boli odsúdení na stratu majetku, občianskych práv a finančný trest. Stačilo udanie a nebolo pomoci. Spolu s nimi trpeli aj rodinní príslušníci, hlavne manželky a deti, ktoré boli vyhadzované zo škôl, alebo sa vôbec nedostali na vysokoškolské štúdiá. Vlastné rodiny sa im báli pomáhať. Tí, ktorí neboli väznení, sa dostali do pracovných technických práporov.“ Na záver sa poďakoval organizátorom podujatia a oceneným politickým väzňom poprial veľa zdravia a pokojnú starobu.

**Za našu organizáciu
PV ZPKO boli ocenení:
Karol Ďubek, Michal Pavlík
a Jozef Ištók.**

Ocenený Štefan Halás z organizácie KPVŠ.

Foto Jaroslava Plastiaková

Michal Pavlík preberá cenu ÚPN.

Foto Jaroslava Plastiaková

Karol Ďubek bol za pokus o prekračenie hraníc do Nemecka odsúdený 3. novembra 1949 Štátnym súdom v Prahe za zločin velezrady na 10 rokov väzenia, 5 rokov straty čestného občianstva, peňažný trest 10 000,- Kčs a konfiškáciu celého majetku. Trest si odpykával vo väzení nútených prác v Jáchymovských baniach v trvaní 6 rokov a 4 mesiace.

Michal Pavlík ako 24- ročný bol 11. júla 1951 zaistený v Delostreleckom učilišti v Hraniciach na Morave. Bol členom Bielej légie. Obžalovali ho za velezradu a odsúdili na 8 rokov väzenia. Vyšší vojenský súd v Prahe mu zvýšil trest na 25 rokov odňatia slobody. Vo väznici v Košiciach strávil v neľudských podmienkach pol roka na samotke, kde z hmotnosti 92 kg schudol na 72 kg. Trest si odpykával v tábore Vojna - Příbram, ktorý bol zameraný na ťažbu uránovej rudy. Na slobodu sa dostal v roku 1960 po odpykaní 9 rokov väzenia.

Jozef Ištók sa 27. júna 1949 rozhodol odísť s pánom Minárikom do Viedne. Po úspešnom prekračení štátnej hranice cez rieku Morava bol vo Viedni zaistený rakúskou políciou,

ktorá ho odovzdala ruskej strane. Po troch mesiacoch väzby vo Viedni ho ruskí vojaci previezli do Českých Budějovic, kde strávil vo väzení 4 mesiace. Následný súd v Sečovciach ho oslobodil a bol prepustený na slobodu. Po prepustení bol nútený na spoluprácu so Štátnou bezpečnosťou, ktorú rázne

odmietol. V jarných mesiacoch 1951 dobrovoľne vstúpil do ilegálnej organizácie Biela légia. Vo vykonštruovanom procese Štátnou bezpečnosťou bol odsúdený na 15 rokov odňatia slobody. Svoj trest si odpykával vo väzniciach v Košiciach, Bratislave, Ilave a v Mírove, kde sa dozvedel, že ako mladistvému mu bol znížený trest na 5 rokov. Posledné dva roky strávil v koncentračnom tábore „Vojna“ v Příbrame.

Jozef Ištók do konca minulého roka zastával v Regionálnej organizácii PV ZPKO Košice funkciu hospodára. Je obdivuhodné, ako ovládal prácu s počítačom a ekonomické výkazy do centrálnej organizácie posielal v elektronickej forme. Poznáam ho ako človeka, ktorý má v živote vysoko postavený rebríček hodnôt. Nikdy nemenil svoje názory. Je to človek, ktorý má na prvom mieste vieru v Boha. Miluje čisté myšlienky a z nich vyvierajú jeho láska k pravde. Úprimný vzťah k samostatnému Slovensku je v ňom zakorenený celý život. Aj týmito skromnými riadkami mu chcem vyjadriť v mene svojom a tých, ktorí ho poznajú veľkú vďačnosť za prínos, ktorý odovzdáva našej organizácii. Želám mu veľa dobrého zdravia a pokojné roky života.

Juraj Vrábel

člen redakčnej rady Svedectva

Jozef Ištók pri preberaní ocenenia.

Foto Jaroslava Plastiaková

Bránili si svojho kňaza

Členovia pobočky PV ZPKO Ilava – Považská Bystrica v spolupráci s RO PV ZPKO Trenčín, si 17. júna pri pamätnej tabuli na rímskokatolíckom kostole sv. Vavrinca v Zliechove

Spomienková fotografia zo Zliechova.

Foto archív

pripomenuli udalosti tzv. katolíckej akcie spred 67 rokov. Počas nej občania Zliechova si chránili svojho duchovného otca pred odvečením a zatknutím.

Spomienka sa začala sv. omšou celebrou miestnym kňazom vdp. Milanom Kozákom, ktorý svoju homíliu venoval udalostiam a obetiam komunistického teroru na verejných miestach. Program pokračoval básňou, ktorú predniesla obyvateľka Zliechova pani Roncová. Po položení venca k pamätnej tabuli, predsedníčka pobočky Hedviga Slivková v krátkom prejave poukázala na „ústavou garantovanú náboženskú slobodu tej doby“, ktorá dvanástim občanom Zliechova vyniesla väzenie.

Starosta obce Ing. Anton Miko pozdravil účastníkov slávnosti a vyjadril radosť, že sa každoročné spomienky na udalosti z 19. júna 1949 už stali súčasťou histórie obce. Slávnostnú atmosféru dotvorili spevy zliechovských žien. Pietnu spomienku ukončil pán farár výzvou na spoločnú modlitbu za zomrelých politických väzňov.

Hedviga Slivková, predsedníčka RP PV ZPKO
Ilava - Považská Bystrica

Pre 65 rokmi popravili P. Kalinaja

Tohtoročnú spomienku na 65. výročie popravy Pavla Kalinaja obohatila Regionálna organizácia PV ZPKO v Prešove o netradičné podujatie. V predvečer výročia jeho martýria sa členovia PV ZPKO prešovského kraja stretli s bohoslovcami Kňazského seminára biskupa Jána Vojtáščka v Spišskej Kapituli. Politické procesy z obdobia päťdesiatych rokov minulého storočia priblížila prítomným Alžbeta Bileková spomienkami na jej vlastné zatknutie.

Spomienkového večera, ktorého organizátorom bola predsedníčka RO PV ZPKO v Prešove Mária Dvorčáková, sa zúčastnil aj riaditeľ Sekcie vedeckého výskumu ÚPN Mgr. Patrik Dubovský, PhD. „Rektor seminára ThDr. Peter Majda, PhD. nás veľmi milo prijal“, povedala o podujatí M. Dvorčáková a zdôraznila, že „podobné stretnutia zorganizujeme aj v budúcnosti, lebo majú veľký význam preto, aby sa na krutosti tohto obdobia nezabúdalo“.

V deň výročia popravy sa uskutočnila sv. omša v Kostole všetkých svätých v Bijačovciach, ktorú celebraval vdp. Ľubomír Konfederák. Nasledovala spomienková slávnosť s položením vencov pri pamätnej tabuli na budove Obecného úradu a príhovory hostí.

(md)

Pri pamätnej tabuli P. Kalinaja.

Foto Mária Dvorčáková

POVEDALI O PODUJATÍ

■ Milá pani Dvorčáková, v mene celého Kňazského seminára biskupa Jána Vojtáščka v Spišskej Kapitule Vám ďakujem za Vašu účasť na diskusnom večeri v utorok 16. februára 2016.

Hoci bohoslovci v rámci Seminára z Cirkevných dejín majú vedomosti z tejto oblasti a premietaný film 22 hláv už bol v seminári prezentovaný v roku 2013, predsa len si myslím, že je potrebné neustále si pripomínať zločiny komunizmu, aby mladá generácia mala pravdivé informácie o týchto smutných udalostiach, ktoré poznačili životy mnohých ľudí. Veď aj náš veľký biskup Ján Vojtášček, ktorého meno seminár nesie, trpel pre vieru pod aroganciou totality. Ďakujem Vám za Vašu angažovanosť.

S pozdravom a vďakou **Peter Majda**
rektor kňazského seminára

■ Tento prípad mi bol známy vďaka filmu, ktorý ste nám poslali. Pred asi tromi rokmi sme mali v kňazskom seminári na túto tému besedu. Napriek tomu to bolo pre mňa veľmi obohacujúce. Ďakujem vám, že ste si našli čas, a že nám aj takýmto spôsobom ukazujete veľkú a hlbokú pravdu o tom, čo v skutočnosti znamenal komunistický režim.

Dávid Sklarčík

■ Diskusný večer pri príležitosti výročia popravy Pavla Kalinaja, na ktorom sme sa zúčastnili, bol pre mňa osobne veľmi povzbudivý a vzácny. I keď osobne pochádzam z neďalekej Levoče, o tomto prípade som ešte nepočul. Preto som veľmi vďačný za čas, kedy nám, bohoslovcami, boli objasnené podrobnosti, týkajúce sa tohto prípadu i minulého režimu. Som veľmi rád, že i takouto formou nám bola sprítomnená história a teším sa i na budúce aktivity, z ktorých, podľa môjho názoru, môže načerpať vždy každý zúčastnený.

Ján Zavacký
za prvý ročník

■ Prípad Bernarda Jašku a spol. je mi pomerne známy a počul som už o nich skôr. Film mi však pomohol hlbšie pochopiť niektoré skutočnosti. Taktiež filmové spracovanie prípadu Bernarda Jaška bolo na veľmi dobrej úrovni. Veľmi oceňujem prácu Politických väzňov ZPKO a Ústavu pamäti národa za ich činnosť pri prezentácii ľudí s podobným osudom a zločinov komunizmu a nacizmu. V dnešných časoch je táto činnosť pre značne dezorientovanú spoločnosť veľmi potrebná. Prednášku preto hodnotím veľmi pozitívne a privítal by som aj častejšie podobné večery.

Miroslav Múdrík za 3 ročník

Sovietsky veliteľ prezrádza

Pred 25 rokmi, 27. júna 1991, opustil územie ČSFR posledný sovietsky vojak, generál Vorobjov. Zo všetkých posádok na Slovensku odišlo sovietske okupačné vojsko dokonca už 22. decembra 1990. Vyplýva to z nedávnej rozhlasovej výpovede slovenského generála Naďoviča, ktorý ich odsun zo spoločného štátu riadil a mal to uviesť aj vo svojich pamätiach. Opustili naše územie po vyše dvadsaťročnom pobyte, ktoré si tu nikto neželal, až na niekoľko výnimiek komunistických špičiek na čele s Vasilom Biľakom a Aloisom Jindrom. Dokumentačne a dostatočne usvedčujúco písal o ich pozývacom liste z roku 1968 adresovanom Moskve, slovenský publicista a prekladateľ Otakar Kořínek. A aj keď o roku 1968 máme už niekoľko významných kníh od historikov, napríklad manželov Londákovcov, Sikoru, Žatkuliaka, aj neveľa literárnych svedectiev, filmári, až na Trančíka a čiastočne Jakubiska, sa toto obdobie komplexnejšie doposiaľ nedotkli. Ak nerátame pred i pookupačnú, dlho trezorovanú a mimoriadnu „čiernu sériu“ našich dokumentaristov, ktorú verejnoprávna televízia tiež neveľmi pripomína. Ani pri jubilejných výročiach udalostí, ktoré otriasli, ale aj zdrvili generáciu našich predkov.

Chýbajú viaceré dokumenty, aj preklady i svedectvá, najmä predstaviteľov okupačných vojsk a politikov, ktorí o okupácii rozhodli. A práve jeden veľmi závažný titul chcem pripomenúť, ktorí vydali pred dvomi rokmi v Prahe, ale doposiaľ som nezaznamenal, že by si ho niekto na Slovensku vôbec všimol či ho recenzoval, hoci sa našich dejín bytostne dotýka. V ruštine už vyšiel v roku 1998 v Moskve pod názvom Vtorženije. Českoslovakija 1968. V oneskorenom českom preklade ako „Invaze. Československo 1968. Svědectví velitele“ podľa spomienok jedného z kľúčových vojenských predstaviteľov okupácie Varšavským paktom, Alexandra Michajloviča Majorova /1920-2008/. Autor Vladimír Vedral

ko ponúka autentické, vecné, úprimné, ale aj veľmi závažné svedectvo, plné neznámych a predtým utajených faktov. Je veľmi významné aj preto, že prednedávnom vznikol ruský televízny film, ktorí inváziu opätovne propagandisticky ospravedlňoval z pozície interventov. Hoci v mene všetkých sa za tzv. bratskú pomoc dávno Slovákom a Čechom ospravedlnil bývalý najvyšší stranícky predstaviteľ Gorbačov. Film sa mal pôvodne vysielaj aj za riekou Moravou, kým u susedov neprepukol politický a mediálny škandál o dezinterpretácii faktov...

Generál Majorov, vtedajší veliteľ 38. armády Prikarpatského vojenského okruhu priznáva, že prísne tajný rozkaz na prípravu invázie dostal už 12. apríla 1968. Mal obsadiť oba moravské a všetky tri slovenské kraje a trvalo sa usídlit na veliteľstve v Trenčíne. V dobovej terminológii mal „potlačiť a v prípade nutnosti zničiť kontrarevolúciu.“ Pokiaľ sa čakalo na signál, ktorý aj sám označil za diabolský - Vltava 666, zúčastnil sa v máji a júni mohutných prípravných manévrov so sovietskymi vojskami v polygóne Libava. Zabezpečoval presuny vojsk nielen zložitými karpatskými priesmykmi, ale aj okupačnú koordináciu s bulharskými, poľskými a maďarskými vojskami a politikmi. U nás velil jednotkám

interventov, ktoré 21. augusta bleskovo rýchlo obsadzovali vytýčené ciele a územie až do augusta 1972. V tom čase bol poverený rozkazom „urobiť poriadok“ v Pobaltských krajinách, kde slúžil až do roku 1980, o čom mal napísať ďalšiu knihu.

Majorov zrejme prvýkrát vôbec zverejňuje svoje vojenské hlásenia, ale aj neobyčajne dramatické zážitky, medzi ktorými je aj nehoda pri Poprade. Už v prvý deň okupácie, keď jeho osobné vozidlo omylom prešiel tank sovietskeho predvoja a rozmliaždil jeho šoféra. Generál sa iba zázrakom zachránil...V Trenčíne ho zasa dvaja naši šokovaní velitelia vyzvali, aby ich zastrelil, iným trom agilným občanom sám pohrozil, že ich zastrelí, ak neprestanú s protiokupačnou činnosťou, čo mu prisľúbili... Od počiatočného odporu zaznamenáva už aj umiernených spolupracovníkov. Medzi inými ho o mimoriadnych schopnostiach Gustáva Husáka presvedčil, neskôr veľmi lojálny, generál Kodaj. Tlmočil to priamo Brežnevovi, čo mohlo zohrať dôležitú úlohu pri voľbe Husáka na najvyššie politické miesta.

Zverejňuje aj viaceré významné udalosti a stretnutia s ďalšími najvyššími politickými predstaviteľmi, napríklad Svobodom, Dzurom i Dubčekom. Práve Dubček podľa Majorova očakával, že sa oveľa dlhšie udrží pri moci. Zaznamenáva aj reakcie obyvateľstva na okupačnú armádu, vyjadruje viac sympatií tolerantnejším Slovákom, našim dejinám, ako podľa neho „švejkovským“ Čechom... Faktografické výpovede a záznamy, doplnené aj fotografiami z historických udalostí a vecnými poznámkami historikov, poslúžia nielen hlbšiemu poznaniu nesmierne závažných a dramatických okolností rozhodujúcich o našom osude, no i zreálnu vtedajšie možné a neveľmi optimistické východiská do budúcnosti. Možno poslúžia aj budúcim dramatikom, scenáristom i autorom na realistické zobrazenie jedných z najtragickejších chvíľ a mílnikov našich ťažko skúšaných národov.

Viliam Jablonický

Zhovárame sa aj o agentoch v Cirkvi

I. Juruš ako vojak základnej služby v roku 1974. Foto archív

Pokračovanie z 1. strany

Na chemicko-technologickej boli prijímacie skúšky skôr a keďže ho prijali, na prijímačky na teologickú fakultu si musel zobrať dovolenku. Navyše ho zdegradovali z hodnosti slobodníka na obyčajného vojaka a zaradili do kolónky nespoľahlivý.

Čo teda bolo vašim snom?

Odmalička som chcel byť len vojakom. Keby som sa však bol v roku 1969 usiloval o vojenskú dráhu, tak nielen ja, ale aj môj brat by bol mal problémy. A ja by som so žiadnym vojenským postupom nemohol v tom čase rátať. Rezignoval som na svoj detský sen a povedal som si, keď nemôžem byť svetským, pokúsím sa byť Kristovým vojakom. To som už pochopil, že v armáde by som nemohol prejavovať svoje náboženské presvedčenie, lebo armáda v tom čase bola plne pod kontrolou ateistického režimu, ba jeho nástrojom moci. Brat v roku 1969 končil Cyrilo-metodskú bohosloveckú fakultu (CMBF) v Bratislave a ja som maturoval na SVŠ v Sabinove. Hneď som nastúpil do 1. ročníka CMBF, kde nás bolo 120. Po päťdesiatich rokoch to bol najväčší počet mladých mužov, ktorí sa prihlásili na štúdium teológie. Pravda, boli tam

aj starší, ktorí sa predtým nemohli dostať.

Za čo otca odsúdili?

Neodsúdili. V mojej rodnej dedine, Šarišských Sokolovciach, boli moji predkovia po mnohé generácie starostami. Až môj otec porušil tradíciu a odmietol v nej pokračovať. Mal iba jednu sestru, ktorá zomrela vo veku

20 rokov. Ako dedič sa musel postarať o hospodárstvo s desiatimi hektármi pôdy, hoci chcel študovať. No a keď odmietol podpísať vstup do družstva, našli sa v dedine takí, čo sa podpísali pod udanie, že bol špión a posielal správy do západného Nemecka. Označili ho za nepriateľa ľudovodemokratického zriadenia a necelý rok

Svadobná rodičov Anny a Jána Jurušovcov.

Foto archív

V strede Ján Chryzostom kardinál Korec, ktorý v roku 1992 pri príležitosti 10. výročia úmrtia Michala Lacka odhalil bustu v jeho rodisku Krásnej nad Hornádom. I. Juruš na snímke vľavo.

Foto archív

držali vo vyšetrovacej väzbe v Prešove. Prepustili ho bez súdu, keďže sa udania nepotvrdili.

Keď ste začali študovať na vysokej škole, to sa už začínalo obdobie normalizácie. Najmä Cirkev bola pod drobnohľadom štátu. Ako ste to vnímali?

Súdruhovia si samozrejme najprv porobili poriadky medzi sebou. Kto bol proti vstupu spojeneckých vojsk bol oportunista, revizionista, mal problémy. Vymieňali, degradovali a keď skončili s prácou medzi svojimi, presunuli sa aj do cirkevného prostredia. Spočiatku ešte bola škola obsadená kádrami, ktorých dosadila Cirkev krátko po tzv. Pražskej jari. Dnes už emeritný arcibiskup Mons. Ján Sokol bol v tom čase prefektom v seminári, rektorom bol Viliam Hořka. Ale onedlho štát zasa dosadil svojich preverených a povolených kňazov. Keď som v riadnom čase, teda koncom septembra 1969 nastúpil na štúdium, fakulta nebola pripravená na taký veľký počet študentov, najmä však prvákov. Preto mnohých poslucháčov prvého ročníka, najmä

z východného Slovenska, poslali domov. A až v novembri, keď už bolo všetko ako-tak pripravené, nás vyzvali, že môžeme nastúpiť a začať štúdium. V posluchárni sa však po skončení prednášok dal doslova vzduch krájať. Ale nás to nedeprimovalo a neznechucovalo, lebo rektor Hořka nás často utešoval a povzbudzoval, aby sme vytrvali napriek sťaženým podmienkam a boli vďační za to, že po dlhých rokoch komunistického útlaku, sme opätovne dostali šancu stať sa kňazmi. Až dovtedy totiž platil na štúdium teológie kľúč numerus clausus, teda obmedzený počet študentov. V tomto období ešte pôsobili na CMBF aj profesori zo staršej garnitúry režimu naklonených kňazov, ktorí sa zúčastňovali na mierovej práci v Mierovom hnutí katolíckeho duchovenstva (MHKD). Neskôr zasa profesori preverení a so štátnym súhlasom a rovnako angažujúci sa v obnovenom prerožimovom hnutí, ale s iným názvom - Pacem in terris (PIT). Takže obdobie normalizácie sa po roku 1969 naplno prejavilo aj na teologickej fakulte CMBF v Bratislave.

Ako?

Napríklad rok pred skončením štúdia sme dostali priam rozkaz (mám to zapísané v indexe), aby všetci tí, čo si majú ešte zo zákona vykonať základnú vojenskú službu, tak urobili neodkladne. A že po splnení si tejto povinnosti sa môžu opäť vrátiť a dokončiť štúdium. V tom čase nás na konci 4. ročníka bolo do sto poslucháčov. Nuž súdruhovia potrebovali za každú cenu znížiť počet študentov na minimum. A tak sme teda dvanásť - povinne-dobrovoľne - odišli na vojencinu. Zrejme sa rátalo aj s možnosťou, že niektorí si to rozmyslia a už sa do seminára nevrátia. A nevrátil sa, chvalabohu, iba jeden z nás. Mňa hneď po absolvovaní základného výcviku v prijímači navštívila zvláštna delegácia z ministerstva kultúry z Bratislavy, z ŠtB, ako aj pracovníci vojenskej kontrarozviedky. Vyhrážali sa mi, že sa už nemusím vrátiť na CMBF, ponúkali mi spoluprácu a na oplátku dokončenie štúdia.

Pokračovanie na 12. strane

Zhovárame sa aj o agentoch v Cirkvi

Dokončenie z 11. strany

Samozrejme, že som ich štedrú ponuku odmietol slovami: „To, či ja budem raz kňazom alebo nie, nezáleží ani odo mňa, ani od vás, ale od vyššej moci...“ Že vraj z akej. „Verím, že príde voľajacký nový rok 1968! a ja štúdium dokončím.“ Skoro ich vtedy všetkých porazilo. Vďaka zásahu vtedajšieho môjho kapitulárneho vikára ThDr. h.c. Štefana Onderku, som sa predsa len na CMBF vrátil, a to aj napriek vylúčeniu zo štúdia. Avšak po skončení štúdia som bol jediný z ročníka, ktorý nesmel byť vysvätený za kňaza! Moja vysviacka bola odložená o niekoľko mesiacov, konala sa 11. októbra 1976.

Prečo?

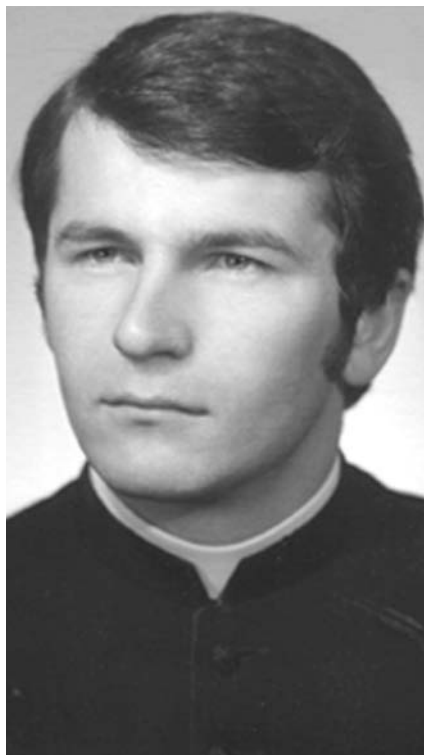
Na objasnenie musím povedať, že pred skončením základnej vojenskej služby mi doručili list vtedajšieho dekana bohosloveckej fakulty ThDr. Michala Krovinu, že so mnou viac nerátajú a že ma zo štúdia vylúčili. Ako dôvod mala poslúžiť moja návšteva Poľska so sestrou Viktóriou cez prázdniny, ešte pred nástupom na vojenčinu. Pri návrate domov nám na hraniciach zhabali náboženskú literatúru, ktorá bola v Čenstochovej voľne dostupná a ďalšie exempláre sme dostali i darom. Potešili sme sa, lebo vtedy na Slovensku nijaká náboženská literatúra sa nesmela vydávať, na všetko bol potrebný štátny súhlas z ministerstva kultúry. Niekoľkokrát ma preto kvôli tomu vyšetrovala Štátna bezpečnosť. Aj moji nadriadení na vojenčine následne dostali list z ministerstva kultúry, že som ťažký „asocialistický živel“ a preto musia so mnou primerane k tomu zaobchádzať. Nuž, zrejme na výstrahu som bol nakoniec za kňaza vysvätený až po niekoľkých mesiacoch od skončenia školy.

Takže ste žili pod dohľadom Štátnej bezpečnosti?

Áno, ako pod slnečníkom.

V podstate ste boli chránený druh?

No, nie som si istý či to tak bolo. Veď keď som bol ešte kaplánom na košickom sídlisku Juh, tak som skoro

Absolventské foto

Foto archív

prišiel o život. Až tak ma „chránili“. Stalo sa to, keď som chcel cestovať vlakom z Kysaku do bratislavskej Petržalky, na dohodnuté stretnutie s biskupom Jánom Korcom. Pravda, nemal štátny súhlas na vykonávanie biskupskej hodnosti, živil sa ako robotník opravovaním výťahov. Tento môj úmysel prezradil eštechákovi môj vtedajší šéf, farár a dekan Ladislav Kondáš. Na cestu do Bratislavy som si totiž musel od neho žiadať súhlas. Chcel som cestovať vlakom z Kysaku, kam ma mal o polnoci v inkriminovaný deň zaviesť autom z Prešova môj brat Gabriel, ktorý bol vtedy farárom v Prešove – Nižnej Šebastovej. V momente, keď sme sa z bočnej ulice dostali na hlavnú cestu, obaja sme si všimli, že nás sledujú dve autá s košickou ešpézetkou. Naháňačka sa začala už v Prešove, keď som sa usiloval striasť sa prenasledovateľov a rútil som sa mestom vyše 180 kilometrovou rýchlosťou. Nakoniec sa to podarilo, ale na cestu vlakom do Bratislavy som nenastúpil v Kysaku, ale až v Poprade, kam som sa doviezol ráno bežnou autobusovou linkou. Nakoniec

sa mi ich podarilo oklamať, ale naspäť do Košíc som sa vrátil radšej lietadlom, a aj tam na letisku má už čakala Volga s eštechákmi. Vtedy, žiaľ, na dôležitých a lukratívnych miestach v duchovnej správe na Slovensku boli buď stúpenci z radov Pacem in terris či MHKD alebo rovno agenti ŠtB a ich spolupracovníci z kňazských radov. Čo je poľutovaniahodné, mnohí z nich aj dnes zastávajú dôležité cirkevné úrady a funkcie a to bez akejkolvek hanby a štipky začervenania sa! Zrejme to aj dnes niekomu vyhovuje.

A tak to bolo až do roku 1989?

Tak to je až do dnešného dňa, s väčšími či menšími obmenami, skoro tie isté osoby, ale už „s certifikátom“ demokrata a ľudomila.

No sen stať sa vojakom sa vám aj tak splnil.

Veru splnil, ale trochu iným spôsobom, ako som si to predstavoval. Môžem však potvrdiť staré známe, že ak niekto za niečím úprimne túži, Pán mu to splní. A stalo sa. Pretože v roku 1993, keď vznikla druhá Slovenská republika, na Generálnom štábe Armády SR začali rozmýšľať, čím nahradiť politických komisárov, čiže bývalých politrukov. A tak oslovili Konferenciu biskupov Slovenska a dnes už emeritný arcibiskup Mons. Alojz Tkáč zasa mňa, že je požiadavka Ministerstva obrany SR na zavedenie Duchovnej a náboženskej služby do Armády SR. Ale že na to potrebujú vhodného človeka, ktorý by to dokázal a pripravil koncepciu takej služby pre Armádu SR.

V tom čase nič podobné u nás nejestvovalo. Mali ste odvahu prijať ponuku?

Chcel som sa o to pokúsiť. Na ministerstvo obrany som nastúpil 11. júla 1994 a koncepciu sa podarilo prijať už 29. septembra 1994 na Kolégiu ministra obrany. Úrad vojenských duchovných Ministerstva obrany SR bol zriadený od 1. februára 1995 a ja som sa stal jeho prvým riaditeľom. Žiaľ i posledným.

Eva Zelenayová

Reakcia historika M. Lacka na článok „Zamestnanci si robia, čo chcú. ÚPN trestá ľudáka a matičiara“ (SME, 6. júna 2016

Ako v päťdesiatych rokoch

Historik Martin Lacko na svojej webovej stránke reaguje na útoky denníka Sme zo 6. júna tohto roku na jeho osobu i niektorých spolupracovníkov. Tvrdí, že zámerom denníka bolo pripraviť pôdu na prepustenie problémových a svojvoľne konajúcich zamestnancov Ústavu pamäti národa. Ďalej, že článok obsahuje viaceré polopравdy, nepravdy a lži, ktoré vzápätí aj odhaľuje. Uvádza, že „článok na jednej strane naznačil, že na čele ÚPN je človek, ktorý vedie vojnu proti vlastným zamestnancom a dostal ho na pokraj vnútorného rozvratu. Prejavom pokrytectva u Krajňáka i tzv. nezávislého denníka je i to, že im prekáža podpis radového zamestnanca ÚPN pod niektoré občianske iniciatívy, no neprekáža im zapojenie sa ÚPN do predvolebnej kampane KDH či pôsobenie stránikov i funkcionárov KDH. Dokonca v riadiacich štruktúrach ústavu“.

O denníku SME píše: „Rád sa zakrýva heslami ako tolerancia, pluralita či inakosť. V skutočnosti ale pluralitu potiera, miesto tolerance forsírjuje nenávisť a dezinformácie. Proti nepohodlným intelektuálom píše články v duchu 50. rokov, keď boli títo verejne nálepkovaní, čo automaticky značilo ich spoločenské odsúdenie. Nálepkovanie býva spravidla dôkazom argumentačnej neschopnosti. V prípade SME však aj výrazom kontinuity dnešných liberálov s boľševickou ideológiou. Ako vtedy, tak i dnes je prenasledovaná národno-štátna myšlienka a jej protagonisti. Tak, ako marxisti v roku 1954 súdili za „buržoázny nacionalizmus“, organizovali „špitzeriády“, odhaľovali a likvidovali „prežitky ľudáctva“, robia to aj ich liberálni nasledovníci. V širšom kontexte článok demonštruje úpadok „slovenskej“ žurnalistiky. Ak si jeden denník nevie overiť základné fakty o inštitúcii sídlia-

cej v centre hlavného mesta SR, len kúsok od sídla redakcie, dať ich do objektívnych súvislostí, vyvstáva otázka, aká je relevancia a dôveryhodnosť jeho informácií o iných štátnych inštitúciách, o dianí doma i vo vzdialenom svete. Napokon, o spôsobe práce denníka a jeho morálnych zásadách veľa napovie i to, že ani jedného z napadnutých historikov neoslovil, aby sa k obvineniam vyjadrili.“

Svoju reakciu na článok končí konštatovaním: „Očierňiť človeka, osobitne intelektuála, osočiť ich, biľagovať a verejne odsúdiť bez toho, že by dostali priestor povedať čo i len jediné vetu na svoju obhajobu, nie je vizitkou demokracie, ale extrémizmu, ba totality. Tú veľmi agilne budujú práve nenávistné médiá typu denníka SME. Ak by mali moc, nepohodlných intelektuálov by najradšej pozatvárali do politických gulagov. Presne tak, ako kedysi boľševici... (red)

Biela mapa Levoče

Študenti pod pamätnou tabuľou účastníkov Levočskej vzbury.

Foto Mária Dvorčáková

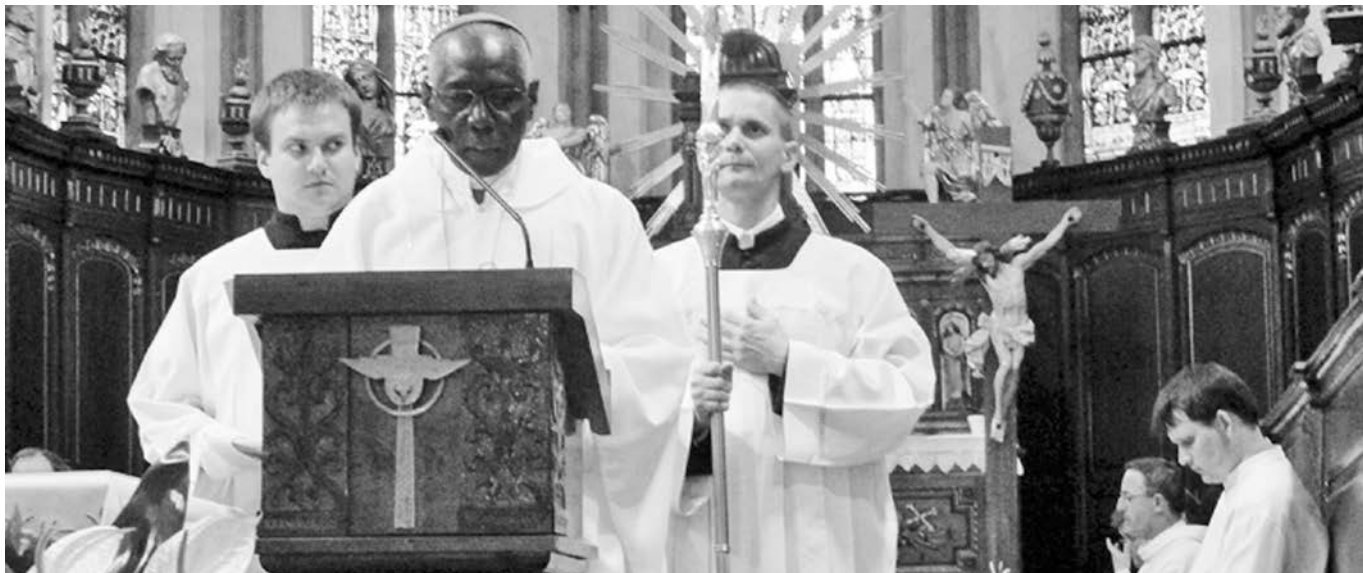
Vaule Gymnázia Janka Francisciho – Rimavského v Levoči sa 27. júna uskutočnila beseda na tému **Levočská vzbura**. Hostami boli členky organizácie politických väzňov pani M. Dvorčáková a p. Bičová. Naši žiaci si vypočuli zaujímavé fakty z obdobia, ktoré sa odohrali v roku 1949, teda pred 67 rokmi. Predsedníčka Regionálnej organizácie Politických väzňov Zväzu protikomunistického odboja Mária Dvorčáková spomínala napätie v Levoči počas príprav na levočskú púť v roku 1949, ktorú chceli komunisti prekaziť. Zároveň zdôraznila mladým ľuďom, že na obeť 50. rokov sa veľmi málo spomína. „Obetovali svoju slobodu a život a preto si zaslúžia našu úctu a obdiv“, pripomenula pani Dvorčáková.

Osobitnú pozornosť venovala jednému z účastníkov Levočskej vzbury, učiteľovi Rudolfovi Juríkovi, ktorý pôsobil na gymnáziu v Levoči. Zaujímavé pre žiakov bolo spomínanie pani Bičovej na počiatky skautov v Levoči.

Po besede položili žiaci Gymnázia Janka Francisciho-Rimavského v Levoči spolu s pani Dvorčákovou kyticu kvetov k pamätnej tabuli venovanej účastníkom Levočskej vzbury v Bazilike sv. Jakuba. Učitelia a žiaci aj v budúcnosti uvítajú prednášky na podobné témy, besedy na udalosti, ktoré sa spájajú s mestom Levoča, alebo s jeho významnými osobnosťami.

PhDr. Ingrid Kochová

ALEBO BOH ALEBO NIČ

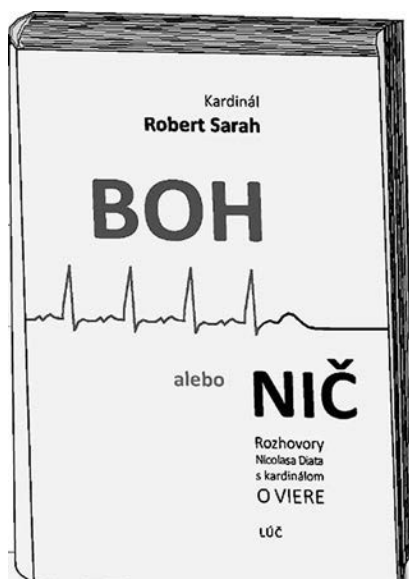
Kardinál Robert Sarah v Trnave.

Foto archív

V dňoch 13. až 16. júna 2016 navštívil Slovenskú republiku kardinál Robert Sarah, prefekt Kongregácie pre Boží kult a sviatosti. Zúčastnil sa na prezentácii svojej svetoznámej knihy *Boh alebo nič*, ktorá vyšla v slovenskom jazyku vo Vydavateľstve Lúč. Mal som tú česť sprevádzať pána kardinála a byť jeho slovenskými ústami. Pri tejto príležitosti slúžil spolu a našimi biskupmi a kňazmi sväté omše v Bratislave a v Trnave. Po sv. omšiach svoju knihu záujemcom osobne predstavil i podpísal.

S pánom kardinálom som absolvoval aj jeho ďalší program. Ukázal som mu národnú svätýňu Panny Márie Sedembolestnej v Šaštíne, Bránu slobody – pamätník zastreleným obetiam komunizmu na Devíne i najstarší slovenský kostol, Katedrálu sv. Emeráma v Nitre, kde pán kardinál Sarah položil kyticu na hrob nášho člena, otca Jána Chryzostoma kardinála Korca. Na Donovaloch sa stretol s celou našou Konferenciou biskupov Slovenska.

Kardinála Roberta Saraha (1945), Afričana, rodáka z Guiney, prakticky západný svet nepoznal, pokiaľ nevyšla

Titulná strana slovenského vydania Sarahovej knižky.

Foto archív

táto jeho kniha, ktorá veľmi pripomína dielo kardinála Jozefa Ratzingera z roku 1985 *Rapporto sulla fede – Entretien sur la foi – Ratzinger Report – Zur Sache des Glaubens (Rozhovory o viere*, ktoré, žiaľ, v slovenčine, nikdy nevyšli).

Vlast kardinála Saraha, africká Guinea, získala nezávislosť v roku 1958, no vodcom boja za nezávislosť bol marxista-komunista Sekou Touré, ktorý ako prezident tvrdou rukou vládol až do svojej smrti v roku 1984.

Francúzskych misionárov vyhnal, poštátnil aj kňazský seminár kde Robert Sarah študoval. Po vysviacke za kňaza v roku 1969 budúci kardinál študoval v Ríme a v Jeruzaleme. Po štúdiách sa vrátil do Guiney, krajiny so 73 percentnou moslimskou väčšinou a 20 rokov pôsobil ako diecézny biskup.

Za biskupa ho chcel menovať pápež Pavol VI. ešte v apríli 1978, no guinejská revolučná komunistická vláda s tým nesúhlasila. Pápež Pavol VI. 6. augusta v tom roku zomrel, ale jeho nástupca Ján Pavol II. Sarahovo menovanie potvrdil. A tak 8. decembra 1979 bol vysvätený za biskupa a ustanovený za arcibiskupa Konakryjskej arcidiecézy.

Jeho predchodca, J. E. Mons. Raymond-Maria Tchidimbo, prvý domáci guinejský arcibiskup, zatknutý a uväznený na Vianoce v roku 1970, po deviatich rokoch väzenia a koncentračných táborov sa v roku 1979 musel vzdať funkcie a odísť do Ríma. Posledných dvadsaťjeden rokov svojho života strávil v Saint-Didier v diecéze Avignon, kde zomrel 26. marca 2011. Do rodnej vlasti ho previezli 1. apríla 2011 na miesto posledného odpočinku v truhle. „Dobre som vedel, že politický systém, ktorý bol nastolený v Guiney po získaní nezávislosti bol komunistický. Africký komunizmus“ – spomínal

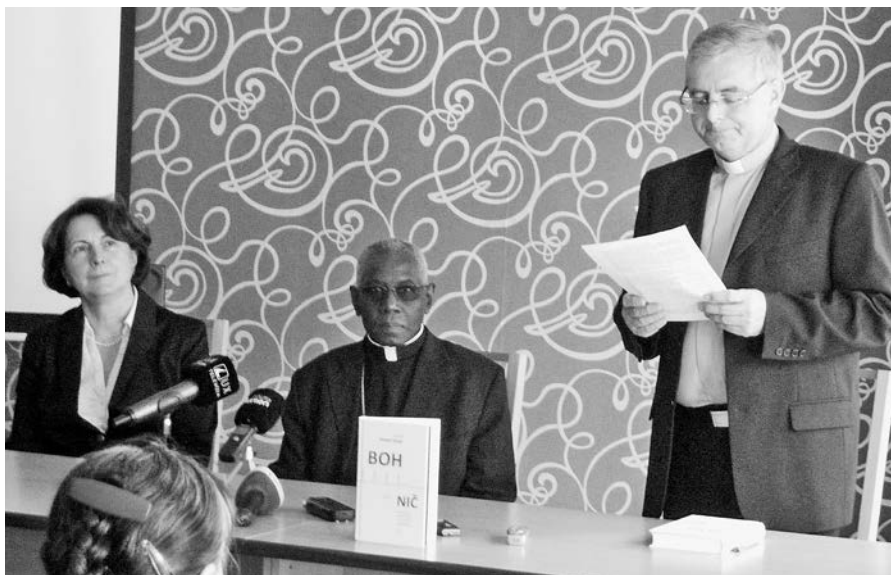
na svojho spolubrata z čias II. vatikánskeho koncilu krakovský arcibiskup kardinál Karol Wojtyła.

Aj arcibiskup Sarah sa ocitol na listine ľudí určených na likvidáciu. No Božia Prozreteľnosť s ním mala iné plány. Pápež Ján Pavol II. ho 1. októbra vymenoval za sekretára Kongregácie pre evanjelizáciu národov a pápež Benedikt XVI. ho 7. októbra 2010 ustanovil za predsedu Pápežskej rady Cor unum a 20. novembra v tom istom roku za kardinála. Terajší pápež František vymenoval kardinála Saraha 24. novembra 2014 za prefekta Kongregácie pre Boží kult a správne vysluhovanie sviatostí.

Kniha rozhovorov *Boh alebo nič*, ktorá vyšla už vo viacerých jazykoch, je aj kardinálovou výpoveďou a reakciou na diskusiu nedávnej Synody o rodine. Pre známe slovenské katolícke vydavateľstvo Lúč je to veľká pocta a zároveň radosť, že knihu má v rukách aj slovenský čitateľ.

Najvyššie ocenenie dostal kardinál Sarah, keď mu emeritný pápež Benedikt XVI. napísal tieto slová:

„Knihu *Boh alebo nič* som si prečítal s veľkým duchovným úžitkom, radosťou a vďačnosťou. Vaše svedectvo o Cirkvi v Afrike, o Vašom utrpení v časoch marxizmu ako aj o dynamic-

Počas prezentácie knižky na TK v Bratislave.

Foto archív

kom duchovnom živote, je pre Cirkev, ktorá na Západe je tak trochu duchovne unavená, veľmi dôležitá. Všetko, čo ste napísali – pokiaľ ide o centrálné miesto Boha, o slávení liturgie, o morálnom živote kresťanov – je osobitne výstižné a hlboké. Vaša odvážna odpoveď na problémy teórie rodovej rovnosti objasňuje v zahmlenom svete základnú antropologickú otázku.“

Kardinál to v knihe vyjadruje týmito slovami: „Bez najmenších obáv si dovoľm tvrdiť, že Cirkev bude počas celej svojej existencie konfrontovaná s ideologickými klamstvami. Dnes stojí pred ňou táto úloha v súvislosti s rodovou ideológiou, ktorú Ján Pavol II. neváhal označiť za „novú ideológiu zla“... Teória rodovej rovnosti, ovocie amerického štrukturalizmu, je len zdeformované dieťa marxistického myslenia... V samotnom základe ideológie rodovej rovnosti nachádzame hrubé klamstvo, ktoré sa týka popierania prirodzenej duality človeka ako muža a ženy. Napriek tomu nedotknuteľné feministické lobby a hnutia túto ideológiu tak vehementne presadzujú, že ich snahy už vyústili do organizovaného útoku proti etablovanému sociálnemu poriadku a jeho hodnotám. Už sa neuspokojujú len s ideovou dekonštrukciou, ale smerujú k dekonštrukcii sociálneho poriadku. V prvom rade im ide o naštrbenie legitimacy existujúcich sociálnych noriem a vzápätí spochybňujú heterosexuálnu ako prirodzený určený model správania človeka. Inými

slovami, ideológia rodovej rovnosti potrebuje otriasť základmi kresťanskej civilizácie, aby mohla budovať akýsi nový svet... Nie, odteraz už neplatí, že ich stvoril ako muža a ženu Boh, ale že ak doposiaľ túto dualitu určovala ľudská spoločnosť, odteraz budeme o tom rozhodovať my. Muž a žena už neexistujú ako realita stvorenia, ani ako prirodzenosť ľudskej bytosti. Človek popiera svoju vlastnú prirodzenosť, svoj biologicky určený rod. Už je len súhrn ducha a vôle. Svojvoľné manipulovanie človeka s prírodou, ktoré so znepokojením pozorujeme vo vzťahu k životnému prostrediu, sa stáva východiskom pre jeho rozhodovanie o sebe samom.“

Kardinál Sarah sa dotýka aj otázky medzináboženského dialógu a konštatuje, že „dnes je veľmi rozšírený názor, že všetky náboženstvá sú rovnocenné a že evanjelizačné poslanstvo Katolíckej cirkvi voči celému svetu je už prekonané. Každému vraj treba umožniť, aby praktizoval svoje náboženstvo“. Ako Afričan kardinál Sarah dodáva: „Myslím si, že Európa a západná civilizácia vôbec sa musia vrátiť k tradičným hodnotám rodiny, ktoré Afrika nikdy neopustila.“

Boh alebo nič. Eminencia, pán kardinál, vďaka za Vaše odvážne a poučné svedectvo. Boh je správna odpoveď. V Afrike, v Európe, na Slovensku i v celom svete.

ThDr. Ján Košiar
duchovný PV ZPKO

J. Košiar s kardinálom Sarahom pri Bráne slobody pod devínskym hradom.

Foto archív

Básnik, lekár a svedok katynskej tragédie

Známy-neznámy Andrej Žarnov

Andrej Žarnov (vlastným menom MUDr. František Šubík) spájal vo svojej osobe významného básnika i lekára – špičkového odborníka v odbore patológia. Narodil sa 19. novembra 1903 v Kuklove. Stredoškolské štúdium absolvoval na gymnáziách v Skalici a v Trnave a štúdium medicíny na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V roku 1939 bol vymenovaný za riadneho profesora patologickej anatómie a prednostu Ústavu patologickej anatómie Lekárskej fakulty Slovenskej univerzity. V roku 1942 sa stal šéfom slovenského zdravotníctva, pričom z funkcie odstúpil v roku 1944 po sporoch s ministrom vnútra Alexandrom Machom. Ako známy slovenský básnik bol aj podpredsedom Spolku slovenských spisovateľov a členom Štátnej rady.

Z hľadiska umeleckej tvorby vzbudil veľký rozruch už v roku 1925 svojou prvou básnickou zbierkou Stráž pri Morave. Jej náklad bol pre silný slovenský národný akcent úradnou cenzúrou zhabaný, pričom Andrej Hlinka kvôli tomu podal v pražskom parlamente interpeláciu československej vláde. Päť básnických zbierok napísal do odchodu do emigrácie a keďže v literárnej tvorbe pokračoval aj v exile, ďalšia pribudla už na americkom kontinente. Intenzívne sa venoval aj prekladateľskej činnosti, za čo ho Poľská akadémia literatúry ocenila vyznamenaním.

V roku 1943 bol Slovenskom nominovaný do medzinárodnej vyšetrovacej komisie, ktorú zriadili Nemci po nálezoch hromadných hrobov v Katyni, neďaleko Smolenska s cieľom propagandisticky ich využiť. Táto epizóda nakoniec zásadne poznamenala jeho ďalšie životné osudy. Závery vyšetrovania preukázali, že obeť boli v roku 1940 zavraždené strelou do týla a zakopané do masových hrobov. Odhadované počty obetí tejto cieľnej

likvidácie poľskej inteligencie na rôznych miestach v ZSSR presahoval dvadsaťtisíc, pričom konkrétne v Katyni bolo objavených viac ako štyritisíc obetí. Tragédia poľských dôstojníkov, povraždených na Stalinov príkaz v Katynskom lese, tak mala prostredníctvom Žarnova aj svoju slovenskú stopu. V roku 1944 zinscenoval Sovietsky zväz nové vyšetrovanie, ktorého cieľom bolo označiť za vinníkov Nemcov. Hoci mali vedúci činitelia západných veľmocí o udalosti pravdivé informácie, pristupovali k otázke Katyne výsostne pragmaticky a vzhľadom na spoločné vojnové ciele so ZSSR sa oficiálne stotožnili so sovietskou verziou. Spáchanie tohto zločinu sovietskym komunistickým štátom nakoniec potvrdili dokumenty zverejnené až po polstoročí od tragických udalostí.

A. Žarnov pred koncom vojny opustil Slovensko, keďže po ňom, ako po nepríjemnom svedkovi katynskej kauzy, pátralo NKVD a po strastiplnej ceste sa v marci 1945 aj s rodinou pripojil k „vládnej“ emigrácii v Kremse. Neskôr bol repatriovaný späť do vlasti a po zatknutí (16. júla 1945) strávil 30 mesiacov vo väzbe. Oprávnenosť jeho obáv z NKVD mu potvrdil aj povereník L. Novomeský, ktorý mu odkázal, že zaistovacia cela mu poskytuje isté bezpečie pred svojvoľným sovietskym únosom: „Buď spokojný

tam, kde si, lebo vonku by ťa mohli Rusi odviecť“.

Rovnako ako ostatní členovia Štátnej rady bol obžalovaný z kolaborantstva a postavený pred retribučný súd. Vyšetrovanie potvrdilo množstvo prípadov pomoci prenasledovaným z politických i rasových dôvodov. Vzhľadom na „katynskú kauzu“ mu nakoniec súd uložil trest vo forme verejného pokarhania. Po prepustení z väzby sa stal A. Žarnov objektom prenasledovania komunistickou Štátnou bezpečnosťou, čo ho dohnalo až k úteku do exilu. V roku 1952 sa za dramatických okolností na nafukovacom člne preplavil s rodinou cez rieku Moravu a dostal sa do americkej okupáčnej zóny v Rakúsku. Nakoniec sa usadil v USA, v meste Crownsville v štáte Maryland. Popri vykonávaní lekárskej profesie v miestnej nemocnici sa zapájal aj do aktivít slovenských exilových organizácií, predovšetkým v Spolku slovenských spisovateľov a umelcov v zahraničí. A. Žarnov bol predsedom od jeho založenia (v roku 1956) až do svojej smrti (čestným predsedom spolku bol Jozef Cíger-Hronský). Zomrel 16. marca 1982 v Poughkeepsie (štát New York), kam sa presťahoval po odchode do dôchodku.

Ondrej Podolec

autor je historik

Masový hrob zavraždených obetí.

Foto archív

Kedy budeme slobodní?

Zo správ Slovenského rozhlasu som sa 14. júna dozvedela, že prokuratúra stiahla trestné oznámenie voči donovi Vojtechovi Zemanovi SDB, lebo sa v ničom neprevinil. Prečo bolo vznesené trestné oznámenie voči nemu? Don V. Zeman sa 14. marca vybral na Martinský cintorín v Bratislave, kde je symbolický hrob Jozefa Tisa, nášho prvého prezidenta samostatného Slovenska, aby mu modlitbami prejavil úctu a vďaku. Po skončení pietnej spomienky ho napadli novinári, ktorým povedal, že nebolo toľko Židov vyvezených do koncentračných táborov ako sa o tom hovorí.

Don V. Zeman (1930) je rodák z Novej Bane. Jeho túžbou bolo stať sa kňazom. Podal si žiadosť na misie a odišiel do Argentíny. Tam absolvoval pedagogickú prax. Teologické štúdiá dokončil v Cordobe, kde bol 23. novembra 1958 vysvätený za kňaza. Desať rokov kňazského života naplneného prácou s mládežou strávil v Paraguaji. Stal sa riaditeľom ústavu v Concepción, počas posledných dvoch rokov v Južnej Amerike bol ekonómom poľnohospodárskej školy v Coronel Oviedo. Od roku 1969 pôsobil v Ríme, kde pracoval ako asistent v obchodnej akadémii a súčasne pokračoval v štúdiách. Už v roku 1971 odišiel do Švédska, kde sa venoval svojim krajanom. Od roku 1981 pôsobil v Mníchove a od roku 1992 v Paríži. Na Slovensko do Šaštína sa vrátil v roku 2000, od roku 2003 pôsobí v bratislavskej Trnávke.

Osobne som poznala jeho rodičov. Jeho otecko bol majstrom v kameňolomoch Háj a Štampoch v Novej Bani, kde sa ťažil ryolit. Už ako štrnásťročná som pracovala v Bazaltových kameňolomoch kde som mala na starosti poštu. Štúdium na stredných školách som mala zakázané kvôli rodičom, obom politickým väzňom. Pán Jozef Zeman ma do týchto lomov zobral v prvý jarný deň. V hore bolo ešte veľa snehu. Rodičia Vojtecha Zemana boli veľmi dobrí ľudia, pomáhali každému, ako sa dalo. Pán Jozef Zeman nosil pracovníckam z Novej Bane úzkoprofilový tovar, akým v 50. rokoch boli galoše.

Pýtam sa, prečo ani teraz, v demokracii, nemáme pokoj ani na cintorínoch, ba dokonca aj tam sme vypočúvaní? Kto je za tým?! Nevraciame sa do totality 50. rokov, keď prena-

sledovanie a sledovanie občanov bolo na dennom poriadku? Nežijeme ešte v demokratickom štáte!

Poradila by som naším novinárom, aby navštevovali cintorín Vrakuňa v Bratislave, kde sa každý rok, 17. novembra, koná pietna spomienka na obete komunizmu. Aj keď naša organizácia pozýva médiá na túto pietnu spomienku, nie je pre nich zrejme zaujímavá, lebo ju ignorujú. To už pre nich nie je biznis, oni potrebujú taký, aby ľuďom iba uškodili a hovorili nepravdu.

Kedy už budeme slobodným Slovenskom, kde si môžeme povedať iba pravdu aj na verejnosti a nebudeme za to potrestaní?

Margita Zimanová

Slávnosť v Skalici

V Skalici sa 12. júna konalo odhalenie pamätnej tabule obetiam komunizmu. Iniciátorom bola KPVS, ktorá na odhalenie pozvala aj našu organizáciu. Po slávnostnej sv. omši nasledoval samotný akt za účasti veľkého počtu ľudí. Pri zvukoch piesne Aká si mi krásna, odhalil tabuľu, ktorá je

pamiatkou na všetkých roľníkov, remeselníkov, petepákov a všetkých perzekvovaných komunizmom na Záhorí, primátor mesta Ing. Ľudovít Barát. Pri pamätníku odznali príhovory primátora Ľ. Baráta, predsedu KPVS Petra Sandtnera a súrodencov dona Srholca.

Čaša vína, skalický trdelník a zázvorník boli príjemným sprevčením slávnostného aktu. Za knihu Obetiam komunistického režimu ďakujem pánovi Sandtnerovi.

Bernardína Sprušanská
predsedníčka RP PV ZPKO
Senica-Skalica

Memoriál Šebastiána Laba SJ – 2. ročník

Valaská Belá nezabúda

Pri hrobe Šebastiána Laba SJ.

Foto archív

Rodáci, príbuzní a priatelia Rznámeho slovenského kňaza a spisovateľa P. Šebastiána Laba SJ si 19. mája vo Valaskej Belej svätou omšu a položením kvetov na jeho hrob pripomenuli nedožitých 85 rokov tohto národovca. Bol to už druhý ročník jeho Memoriálu, na ktorom si účastníci pripomenuli život a dielo P. Laba. Roky žil v cudzine, bol blízkym spolupracovníkom biskupa Pavla Hnilicu a po návrate do vlasti v roku 1989 sa stal osobne známym v mnohých slovenských mestách a dedinách ako nebojácny svedok pravdy o Kristovom evanjeliu a slovenských dejinách v pohnutom 20. storočí. Slávnostným kazateľom na svätej omši bol duchovný PV ZPKO ThDr. Ján Košiar.

Prítomným pripomenul, že „roky, ktoré prežívame na začiatku tretieho tisícročia sú poznačené veľkou túžbou a úsilím zachrániť svet. Žiaľ, iba svet –

a to bez Boha. Vynakladá sa veľké úsilie na ozdravenie života na našej zemi. Poslaním všetkých kresťanov všetkých čias a teda aj nás dnes v 21. storočí musí byť preto túžba *stať sa spolupracovníkmi Ježiša* pri záchrane sveta od hriechu. Lebo dnes je vážnym nebezpečenstvom najmä propaganda a tlak na človeka, že hriech neexistuje. Koľko úsilia sa dnes vynakladá v rozličných médiách, novinách i v televízii, aby človeka presvedčili, že staré dobré zásady vyjadrené v Desatoro sú smiešne a ne-moderné. Skutky, ktorých sa v minulosti ľudia báli, alebo ich aspoň pokladali za hriech, sa dnes definujú ako prejav slobody a suverenity človeka. Z Ruska, z ktorého v 20. storočí 70 rokov išla hrôza komunizmu, dnes idú dobré veci. Na 100 rokov zakázali v Moskve manifestácie homosexuálov a bude to platiť v celom Rusku. Jeden poslanec v tejto súvislosti povedal: - My sme tu, v ruskom parlamente, a nie v Sodome a Gomore. Tak sa splnia prorocké slová, ktoré často citoval

pán biskup Pavol Hnilica, svätiteľ nášho P. Šebastiána: - Tak ako Rusko bolo nástrojom Božieho trestu pre ľudstvo, tak raz bude pre celé ľudstvo pozhnaním.“

Ďalej J. Košiar upriamil pozornosť na mnohé skutočnosti zo života pátra Šebastiána. „Aký bol veľký národovec a človek, ktorý miloval pravdu a aj ju dôsledne bránil až do konca života. Často mi rozprával, ako vo Valaskej Belej prebiehal 14. marec 1939 a doš-tudoval som si, čo sa dialo tu u vás pred 18. aprílom 1947, keď bol popravený prvý prezident prvej Slovenskej republiky Dr. Jozef Tiso. Pán prezident Tiso bol pre mnohých, aj tu, vo Valaskej Belej, synonymom slovenskej štátnosti a osobou, ktorá znamenala skutočnú autoritu. Preto jeho plánovaná poprava (známy je Benešov odkaz – „Tiso musí visieť!“) vyvolala v nemalej časti obyvateľstva negatívne reakcie. Na Tisovu stranu sa postavili nielen jednotlivci, v niektorých obciach muselo zasiahnuť dokonca aj Povereníctvo

vnútra, keďže aj niektorí predsedovia, funkcionári či členovia národných výborov neskrývane vyjadrovali sympatie k bývalému režimu. Mnohí Slováci posielali prezidentovi Benešovi žiadosti, aby Tiso dostal milosť.“

Pripomenul aj knihu pátra Šebastiána *Premiéro mal predsa pravdu*, v ktorej na okraj oných marcových udalostí autor uviedol: „Keď prišli marcové dni, občania boli vzrušení udalosťami, ktorými vtedy žil celý národ. Naša dedina politicky patrila na 90 percent Andrejovi Hlinkovi. Keďže v marci neboli ľudia na prácach, v tieto kritické dni bolo u nás v krčme stále veľa ľudí“. Pri vyhlásení Slovenského štátu 14. marca pán Vendelín Labo, Šebastiánov otec, daroval prítomným v krčme 50-litrový sud piva so slovami „chlapci, potúžte sa, máme na to dôvod. Máme svoj samostatný štát, historická udalosť“.

Košiar ďalej hovoril o Vendelínovi Labovi, že bol „zarytý odporca komunizmu“, na ktorého si po roku 1945 v rámci retribučného súdnictva „brúsili zuby“ viacerí jeho politickí nepriatelia. „Už zo svojho zajatia v 1. svetovej vojne si po otrasných zážitkoch priniesol heslo „beda, ak k nám príde bolševizmus“. Keďže bol pán Vendelín Labo známy ako zástanca politiky Hlinkovej slovenskej

ľudovej strany, dokonca patrila aj medzi pár ľudí, ktorí na Pribinových slávnostiach v Nitre v roku 1933 vyniesli na pleciach Andreja Hlinku na rečnícku tribúnu, jeho hostinec sa aj v roku 1947, pred plánovanou Tisovou opravou, stal miestom, kde sa stretávali a diskutovali obyvatelia tejto našej

slávnej obce. Práve tu skrsla myšlienka spísať žiadosť o milosť pre Jozefa Tisa a adresovať ju priamo prezidentovi Benešovi.

Iniciátorom celej akcie bol Karol Luchava, ktorý spoločne s Michalom Furkom začali 8. marca 1947 vo Valaskej Belej podpisovú akciu sledujúcu udelenie milosti Jozefovi Tisovi.

Žiadosť o milosť pre prezidenta Tisa adresovaná Eduardovi Benešovi je o to zaujímavejšia, že obaja hlavní aktéri boli partizáni. Text, ktorý sa zachoval, je tento: *Slávna Slovenská národná rada v Bratislave, slovutný pán Dr. Eduard Beneš ako prezident Československej republiky. Obec Valaská Belá, okres Prievidza obracia sa na Slovenskú národnú radu s touto prosbou. Bývalý prezident Slovenskej republiky Dr. Jozef Tiso v prípade, že by ho národný súd v Bratislave odsúdil na trest smrti prosí Slovenskú národnú*

radu, aby ho nedovolila popraviť a zasadila sa svojou váhou cestou prezidenta Republiky, aby dostal milosť. Svoju prosbu odôvodňujeme týmto. Obec Valaská Belá je čisto katolícka a bola zapojená do Slovenského národného povstania a bola vyznamenaná Rádom 1. st. Slov. nár. povstania. Slovensko chce mať pokojný život v Československej republike, keď toto dosiahne, Republika Československá stane sa silnejšou a nepremožiteľnou.

Pevne veríme, že naša prosba ako aj prosba celého slovenského národa bude vyslyšaná a Dr. Jozef Tiso ostane medzi živými.“

J. Košiar svoju homíliu zakončil slovami: „Možno ste videli český film *Tisove tieňe* z roku 1998. V ňom váš slávny rodák hovorí: „**O päťdesiat rokov, my už tu nebudeme, ale vy môžete byť, verte mi, budú námestia a hlavné ulice, ktoré budú niesť názov Dr. Jozefa Tisu... Pravda sa prebije, nik ju nezastaví.**“

Magdaléna Kučerová
redakčne krátené

Na memoriáli Šebastiána Laba bolo o čom diskutovať.

Foto archív

Návšteva v rodisku

Keď som sa koncom mája z rodinných dôvodov ocitol v Zborove, nemohol som vynechať návštevu dvoch stálych odberateľiek nášho časopisu Svedectvo a politických väzen-

Anna Kozáková

Foto archív

kýň, **Anny Kozákovej** a **Márie Štefurikovej**. Do väzenia sa dostali v roku 1954 pre to, že boli v decembri 1953 protestovať na ONV v Bardejove proti tomu, že im zatkli kňaza Františka Majančika, ktorý mal prísť do Zborova za kaplána. Zatkli ho ešte pred dedinou, no ľudia to videli a tak zborovské ženičky išli na okres protestovať a biť sa za svojho kňaza. Po ceste sa k nim pridali aj ďalšie ženy z Dlhej Lúky, ktorá je dnes súčasťou Bardejova. Celkove tam bolo okolo 150 žien. Samozrejme, že po takej „opovážlivosti“ prišli tresty. Pomocou miestnych udavačov najaktívnejšie z nich zatkli a odsúdili. Anna Kozáková dostala 4 roky, Veronika Šaryová 3 roky, Margita Greškovičová 2 a pol roka a sestra Anny Kozákovej, Mária Štefuriková 2 roky a tak deti zostali na dlhý čas bez matiek. Tej priťažilo aj to, že počúvala rádio Vatikán. Napriek utrpeniu sa sestry dožili pozhnaného veku – Anna Kozáková má 91 rokov a jej sestra Mária už 93. Žijú si spokojne v príjemnom prostredí na kraji Zborova. Anna Kozáková sa ešte stále venuje svojej záhradke a bylinkám, ktoré práve pripravovala na sušenie a Mária Štefuriková zase žije rozvetveným rodinným životom (ten veľký počet vnúčat, čo mi narátala, som si ani nezapamätala), pričom dvaja jej synovia sa stali kňazmi. No a najviac je

Mária Štefuriková s dcérou
a J. Liteckým Švedom

Foto archív

pyšná na svojho syna Jozefa, pretože to bol prvý kňaz pochádzajúci zo Zborova. Ešte v 70. rokoch sa dal k dominikánom a prijal meno Hilár. V roku 1983 ho tajne vysvätil v Bratislave na Vilovej ulici vtedajší biskup Ján Chryzostom Korec.

Ján Litecký Šveda

AKTIVITY PREDSEDNÍCTVA PV ZPKO

■ **Predseda PV ZPKO Ján Litecký Šveda a ich duchovný Ján Košiar** gratulovali arcibiskupovi Mons. Dominikovi Hrušovskému k jeho 90-tým narodeninám v biskupskom sídle v Nitre. Zároveň mu vyslovili poďakovanie za jeho celoživotné dielo v mene svojom aj v mene našej organizácie.

■ **Nitrianskemu biskupovi Mons. Viliamovi Judákovovi** bol zaslaný výtvarný návrh pamätnej tabule Jána Chryzostoma kardinála Korca aj s návrhom na jej umiestnenie.

■ **Predsedníctvo PV ZPKO a redakcia Svedectva sa dohodli na sérii vyhlásení a listov k súčasným politickým a kultúrnym témam**, ktoré hýbu našou spoločnosťou. Ako prvý bol odoslaný list predsedovi parlamentu Andrejovi Dankovi so žiadosťou, aby sa súčasťou vzdeláva-

cieho procesu stali povinné návštevy pamätných miest na zločiny komunistického režimu. Súčasťou listu sú aj podpisy ďalších významných signatárov a organizácií. Pripravujeme výzvu Stop komunizmu, ktorú osobne doručíme prokurátorovi. Následne zašleme ministerke spravodlivosti Lucii Žitňanskej návrh na zriadenie muzeálnej expozície zločinov komunizmu v Leopoldove, ktorý postúpime aj predsedovi NR SR A. Dankovi.

■ **Na list vedenia PV ZPKO, ktorý odoslalo ministrom zahraničných vecí Miroslavovi Lajčákovi** so žiadosťou, aby pri príležitosti slovenského predsedníctva Rady EÚ zahrnulo do programu návštev významných zahraničných predstaviteľov aj návštevu centrálného pamätníka obetiam komunizmu na cintoríne Vrakuňa, odpovedalo ministerstvo, že tento pamätník do plánu návštev nezahŕnie.

STALO SA

Stalo sa v júli

29. júna – 3. júla 1995 na pozvanie biskupskej konferencie Slovenska, prezidenta SR a predsedu vlády SR pápež Ján Pavol II. vykonal päťdňovú pastoračnú návštevu v Slovenskej republike. Navštívil Bratislavu, Nitru, Šaštín, Košice, Prešov, Levoču a Vysoké Tatry.

1. júla 1947 na tradičnej púti na Mariánskej hore v Levoči s mnohými krížmi, sa zúčastnilo vyše 130 000 veriacich. Táto púť sa stala každoročnou manifestáciou viery a nepriameho protestu proti bezbožnému režimu napriek všetkým prekážkam, ktorými sa komunisti usilovali znemožniť, alebo aspoň obmedziť tento prejav viery a nádeje slovenských katolíkov.

3. júla 1945 SNR vydala nariadenie o prepúšťaní osôb štátne nespoľahlivých zo súkromných služieb.

3. – 4. júla 1945 bolo z katolíckeho univerzitného internátu Svoradov v Bratislave uväznených 64 študentov.

7. júla 1946 vedenie Benešovej Národnosocialistickej strany vypracovalo tajný dokument – Memorandum o Slovensku, v ktorom dopodrobna rozviedlo plány na duchovnú a mocenskú asimiláciu a etnicko-politickú likvidáciu slovenského národa.

11. júla 1951 Národné zhromaždenie schválilo zákon o ochrane štátnych hraníc. Na tomto základe pohraničná polícia mohla strieľať do občanov, ktorí sa pokúšali odísť za hranice štátu.

14. júla 1949 Štátny súd v Bratislave na základe obžaloby prokurátora Ondreja Ujhelyiho zo dňa 22. mája 1949 odsúdil 6 mladých Slovákov členov Bielej légie, ktorej cieľom bolo obnovenie slovenskej štátnosti. Augustín Lednický ako vedúci skupiny bol odsúdený na trest smrti a bol aj popravený. Na doživotné väzenie boli odsúdení dvaja 21-roční Milan Michal Biščo a Štefan Erlach; Anton Petrek dostal 25 rokov a Ján Ganišin 15 rokov väzenia. (Pri novom súdnom konaní na Krajskom súde v Banskej Bystrici 6. septembra 1990 boli rozsudky zrušené a všetkých uznali za nevinných.)

14. júla 1950 vládnym nariadením č. 112/1950 komunistická vláda zrušila všetky diecézne semináre aj rehoľné vysoké školy bohoslovnia a zriadila na Slovensku jedinú bohosloveckú vysokú školu, ktorú nazvala Rímskokatolícka cyrilometodejská (sic!) bohoslovecká fakulta v Bratislave. Dozor nad touto fakultou zverili Štátnemu úradu pre cirkevné veci.

17. júla 1960 vo väzení v Leopoldove zomrel utýraný gréckokatolícky prešovský biskup Pavol Peter Gojdič. Pápež Ján Pavol II. ho v roku 2001 vyhlásil za blahoslaveného mučeníka, ktorý podstúpil smrť za svoju vieru.

17. júla 1992 SNR schválila Deklaráciu o zvrchovanosti Slovenskej republiky, ako základný dokument suverénosti štátu slovenského národa.

20. júla 1950 začala Štátna bezpečnosť deportovať aj diecéznych kňazov, najmä farárov, zo všetkých krajov Slovenska do koncentračného tábora v Mučeníkoch (neskôr – že by aj preto? – premenované na Sládečkovce). Za týždeň tam deportovali vyše 150 kňazov.

Biskup Pavol Peter Gojdič.

21. júla 1948 bola zákonom č. 213/1948 zlegalizovaná protiprávna činnosť Akčných výborov. Jej výsledkom bolo medzi iným prepustenie 28 000 občanov zo štátnych a verejných služieb, vylúčenie z vysokých škôl asi 7 000 študentov a nepriamo aj začiatok mohutnej emigračnej vlny, ktorá do roku 1950 priviedla asi 25 000 občanov k tomu, aby hľadali útočisko v západných krajinách, neraz s rizikom straty vlastného života.

28. júla 1914 Rakúsko-Uhorsko vypovedalo vojnu Srbsku. To bol začiatok prvej svetovej vojny. Podľa odhadov sa postupne zúčastnilo na vojnových operáciách asi 400 000 Slovákov.

Stalo sa v auguste

4. augusta 1965 spišský biskup Ján Vojtaššák zomrel v nemocnici v Řičanoch pri Prahe, kde ho ťažko chorého zaviezli z núteného pobytu v Senohradoch. Dlhé roky bol väznený a trýznený pre svoju vieru a pre svoju lásku k slovenskému národu. Pohreb sa konal 7. augusta v Zakamenom a vykonával ho trnavský biskup Ambróz Lazík za účasti vyše 200 kňazov a nespočetných veriacich aj zo vzdialenejších krajov Slovenska. V roku 1990 zrušili rozsudok, následkom ktorého ho väznili a trýznili.

Pokračovanie na 22. strane

STALO SA

Pokračovanie z 21. strany

12. august 1919 na ľudovom zhromaždení v Žarnovici Andrej Hlinka predstavil text Pittsburskej dohody a – podľa četníckeho hlásenia – „provolať za souhlasu všech přítomných samostatnou autonomii (tak řečenou slovenskou samostatností).

13. – 15. augusta 1933 sa v Nitre konali veľké Pribinove slávnosti na predpokladané 1100. výročie posvätenia prvého kostola na Slovensku, ktorý dal postaviť knieža Pribina. K zhromaždeným desiatistom veriacich prehovoril z tribúny Andrej Hlinka, ktorý slávnostne vyhlásil: „Slováci už na úsvite dejín Slovanov mali svojho vládu Pribinu. Boli sme teda už vtedy národom slobodným, samobytným, svojráznym, národom kresťanskej a slovenskej kultúry. Kým iné národy slovanské v tých časoch nedospeli ešte k dostatočnej kresťanskej vzdelanosti, my, Slováci, žili sme už ako národ kresťanský a slobodný.“

14. augusta 1946 bol bývalý predseda vlády SR Vojtech Tuka odsúdený na trest smrti povrazom.

20. – 21. augusta 1968 vojská piatich komunistických štátov Varšavskej zmluvy (ZSSR, NDR, Poľsko, Maďarsko a Bulharsko, teda s výnimkou Rumunska) bez vypovedania vojny vtrhli v noci do Česko-Slovenska, obsadili jeho územie a zmocnili sa kontroly štátu.

22. augusta 1936 maďarský rišsky správca Miklós Horty počas svojho stretnutia s kancelárom Nemeckej ríše Adolfom Hitlerom zdôraznil, že „predovšetkým treba zničiť Československo (...) Verím, že naša nádej nie je neopodstatnená a že v prípade spomenutého úroku v krátkom čase obsadíme celé územie Horného Uhorska.“

23. augusta 1945 SNR vydala nariadenie č. 105/1945 o zriadení pracovných táborov pre osoby odsúdené na základe retribučného súdnictva.

24. augusta 1951 biskupské svätenie dostal ďalší tajný biskup na Slovensku, jezuitský kňaz Ján Chryzostom Korec. Vysvätil ho tajný biskup Pavol Hnilica.

25. – 26. augusta 1944 v noci partizáni obsadili Turčiansky Sv. Martin a spojili sa s tamojšou posádkou slovenského vojska, ktorá sa k nim pridala. Revolučný národný výbor vyhlásil obnovenie Československej republiky.

28. august 1944 partizáni zadržali v Turčianskom Sv.

Martine medzinárodný rýchlik, v ktorom sa vracala z Rumunska nemecká vojenská misia. Úlisne z vlaku vylákali všetkých 28 (podľa iných prameňov 24, vrátane 3 žien) členov misie a pri pokuse o ich odzbrojenie na rozkaz sovietskeho partizánskeho veliteľa P. A. Velička ich takmer všetkých zavraždili.

29. – 31. augusta 1950 komunistický režim realizoval tzv. Akciu R, ktorá znamenala násilné deportácie veľkej časti rehoľných sestier zo 137 slovenských kláštorov do 16 koncentračných táborov.

30. augusta 1944 prezident SR Jozef Tiso vo svojom rozhlasovom prejave zdôraznil, že „slovenská štátna samostatnosť sa zrodila z nepopierateľného prirodzeného práva slovenského národa na vlastný život“. K povstaniu zaujal toto stanovisko: „Nevyjasnenosť pojmov a cieľov, použitie podvodu a zaskočenia dobromyseľných ľudí, predstieranie dobroprajnosti voči Slovákom boli prvé príznaky rodiaceho sa nového života. Do toho nevyjasneného ovzdušia hodila sa správa, že Nemci obsadzujú Slovensko, že zabili prezidenta, odviekli vládu, a preto bola pohotovú výzva: ‚Slováci, poďte s nami proti Nemcom!‘ A aby sa všetky duševné zložky slovenského človeka aktivovali, bola rozšírená poplašná správa: ‚Maďari sú vo viacerých prúdoch na postupe proti Slovensku. Slováci, pridružte sa k nám, chytajte zbraň na obranu Slovenska proti Maďarom!‘ (...) Tak sa stalo, že tejto prefikanej taktike podľahli mnohí statoční ľudia a dobrí Slováci nielen v armáde, ale i v radoch civilného obyvateľstva, ktorí nacytí zvučnými heslami alebo drastickým vystupovaním partizánov dostali sa do spoločnosti ľudí, ktorých ohavnosť spoznali až potom, keď si už uvedomili, že sú v hroznej protive nielen so zákonmi nášho štátu, ale i so životnými záujmami slovenského národa.“

31. augusta 1944 vojenské vedenie povstalcov v Banskej Bystrici žiadalo Československé ministerstvo národnej obrany v Londýne o bombardovanie Bratislavy. Žiadalo vyslanie niekoľkých rojov stíhacích lietadiel. Oznamovalo, že „duch slovenského vojska skvělý – civilního obyvateľstva nejjistý“. V Trenčíne prešla k povstalcovi iba časť slovenských vojakov, kým väčšina zostala verná SR. Nitrianska posádka (asi 2 000 mužov) na čele s veliteľom podplukovníkom Jánom Šmigovským ostala celá (s výnimkou podplukovníka Černeka, ktorého uväznili) verná Slovenskej republike.

Výzva

Vážení členovia PV ZPKO, sympatizanti, priatelia. Naša organizácia dlhodobo zápasí s neštandardnou situáciou, keď pripravuje plány svojej činnosti bez krytia finančnými prostriedkami. Nedostatok peňazí nás núti obrátiť sa na Vás s výzvou o pomoc. Vydávanie Svedectva nie je ďalej možné zabezpečiť z prostriedkov štátnej dotácie, preto sa obraciame na Vás s prosbou, vyhľadať vo Vašom okolí potenciálnych sponzorov nášho časopisu. Ak nebude vychádzať, akoby sme stratili nástroj prezentácie vlastného jestvovania. Azda nepravíme by sa tomu aj potešili. Veríme však, že sa nájdú podporovatelia ideálov, za ktoré sme trpeli, a ktoré hodláme aj naďalej chrániť a obhajovať. Záujemcovia o pomoc pre naše Svedectvo môžu poslať svoj príspevok na **číslo účtu**: SK74 3100 0000 0040 0012 8109, BIC: LUBASKBX, alebo sa kontaktujte na tel. číslach 0905 737 790 a 0902 199 429. Darcom úprimne ďakujeme.

Vedenie PV ZPKO a časopisu Svedectvo

PRIPOMÍNAME SI

V júli a auguste si pripomíname životné jubileá týchto našich členov a priaznivcov. Spomíname aj tých, ktorí sa tejto slávnosti nedožili.

JÚL

45 rokov	
Eduard Sládkovič, Limbach	28.7.1971
55 rokov	
Martin Zajac, Martin	21.7.1961
60 rokov	
Zlatica Ďuricová,	
Spišské Podhradie	8.7.1956
Stanislav Zahuranec, Spišské Vlachy	20.7.1956
RNDr. Peter Bielik, Bratislava	2.7.1956
Pavel Hlubík, Bratislava	15.7.1956
65 rokov	
Magdaléna Brodňanská, Žaškov	4.7.1951
Vladimír Malacký, Pezinok	22.7.1951
70 rokov	
Anna Valdová, Lučenec	19.7.1946
75 rokov	
Ján Škulec	15.7.1941
80 rokov	
Anna Vavrová, Hlohovec	26.7.1936
Mária Jančíková, Spišské Podhradie	5.7.1936
Marta Šinálová, Medzibrodie nad Oravou	13.7.1936
82 rokov	
Marta Prekopová, Považská Bystrica	3.7.1934
Margita Hagenová, Bratislava	28.7.1934
Ing. Jaroslav Volek, Žilina	3.7.1934
Stanislav Bydžovský, Tvrdošín	15.7.1934
Oľga Butalová, Michalovce	19.7.1934
Adolf Jača, Bernolákovo	13.7.1934
Alfonz Kosa, Žilina	31.7.1934
83 rokov	
Emília Sobotová, Nitra	1.7.1933
Jakub Novák, Krompachy	22.7.1933
Ján Čížmar, Trhovište	16.7.1933
84 rokov	
Oľga Keplová, Martin	19.7.1932
Marian Haviar, Medzibrod	22.7.1932
Pavol Šandorfi, Trenčianska Teplá	1.7.1932
Štefan Maďar, Borský Sv. Jur	31.7.1932
85 rokov	
František Boža, Humenné	15.7.1931
Ing. Ján Otčenáš, Ružomberok	18.7.1931
Magda Žofčíková, Rudina	1.7.1931
Elena Strašíťáková, Šenkvice	3.7.1931
86 rokov	
Otto Walner, Špačince	8.7.1930
88 rokov	
Anna Zacková, Visolaje	29.7.1928
90 rokov	
Vojtech Vitkovský, Bratislava	8.7.1926
Viliam Žofčík, Rudina	23.7.1926
91 rokov	
Miroslav Sarvaš, Nitra	17.7.1925
94 rokov	
Anna Tóthová, Bratislava	21.7.1922
95 rokov	
Oľga Telgárska, Bratislava	29.7.1921

August

50 rokov	
Kamil Čupec, Štiavnik	8.8.1966
Renáta Červeňanová, Mníchová Lehota	7.8.1966
Zuzana Harčárová, Trenčín	7.8.1966
Dagmaar Gladisová, Humenné	30.8.1966
55 rokov	
Marian Ištok, Košice	7.8.1961
Štefan Filipovič, Bernolákovo	31.8.1961
65 rokov	
Daniela Lednická, Nitra	20.8.1951
70 rokov	
Magdaléna Križanová, Lučenec	7.8.1946
80 rokov	
Cecília Tarnóczyová, Nováky	28.8.1936
Michal Šustek, Žarnovica	20.8.1936
Helena Kašperová, Levoča	6.8.1936
81 rokov	
Štefan Novák, Košice	8.8.1935
František Kvanta, Hlohovec	7.8.1935
82 rokov	
Jozefína Belicová, Pezinok	23.8.1934
Karol Kormoczy, Žiar nad Hronom	23.8.1934
83 rokov	
Martin Drahoš, Plavecký Štvrtok	1.8.1933
84 rokov	
Jozef Melek, Námestovo	17.8.1932
Ladislav Geró, Nitra	7.8.1932
Emília Ilončíaková, Bohunice	8.8.1932
PaeDr. Elena Sulová, Trnava	15.8.1932
85 rokov	
Anna Krupová, Vrbnica	7.8.1931
Ružena Závradská, Gajary	31.8.1931
86 rokov	
Pál Seböl, Košice	28.8.1930
Ján Gdovičín, Vranie	19.8.1930
Anna Víteková, Žilina	9.8.1930
Milan Tunega, Trenčín	16.8.1930
Viera Marušková, Martin	30.8.1930
87 rokov	
Helena Hlbocká, Boleráz	17.8.1929
88 rokov	
Alžbeta Ihnátová, Michalovce	6.8.1928
Mária Červenková, Nitra	24.8.1928
Mária Hrubová, Košeca	7.8.1928
89 rokov	
Vdp. Viktor Olos, Ružomberok	4.8.1927
Mária Ďuricová, Hľpa	28.8.1927
90 rokov	
Mária Vaculíková, Vrbové	21.8.1926
91 rokov	
Martin Markuliak, Bratislava	23.8.1925
Ľudovít Paulovič, Nitra	14.8.1925
93 rokov	
Vilma Sopúchová, Sereď	4.8.1923
94 rokov	
Štefan Daňo, Slávnica	25.8.1922
96 rokov	
Magdaléna Lofajová, Bratislava	26.8.1920
97 rokov	
Ondrej Chromčo, Bugľovce	29.8.1919

Jubilantom srdečne blahoželáme

PRISPELI NA ČINNOSŤ

MUDr. Ivan Galvánec, Nitra	140 EUR
Štefánia Božíková, Topoľčany	20 EUR
JUDr. Peter Brňák, Bratislava	50 EUR
Jozefa Nemčovičová, Vinosady	8 EUR
Margita Bartovičová, Šurany	8 EUR
Ing. Július Homola, Topoľčianky	60 EUR
Martin Lacko, Modrová	20 EUR
Jozef Baláž, Trenčín	10 EUR
Marian Žalobín, Košice	40 EUR
Vdp. Ignác Juruš, Dlhá	1 000 EUR
Arpád Tarnóczy, Nováky	50 EUR

Darcom vyslovujeme úprimné poďakovanie

ROZLÚČILI SME SA

† Vo veku 78 rokov, 16. februára 2016, zomrela **Veronika NOVÁKOVÁ**, manželka predsedu regionálnej organizácie v Košiciach. Posledná rozlúčka sa konala 20. februára 2016 na cintoríne Rozália v Košiciach.

† Vo veku nedožitých 85 rokov, 5. mája 2016, zomrela **Mgr. Jolana BOŽÍKOVÁ**, dlhoročná členka Regionálnej organizácie PV ZPKO v Nitre. Posledná rozlúčka spojená so sv. omšou sa konala 9. mája 2016 v kostole sv. Imricha v Bábě a na cintoríne vo Veľkom Bábě.

† Vo veku 90 rokov, 13. marca 2016, zomrela **Mária HOMOLOVÁ**. Posledná rozlúčka sa konala 15. marca 2016 na cintoríne v Topoľčiankach.

† Vo veku nedožitých 88 rokov, 22. júna 2016, zomrel **Milan ČECH**, člen výboru Regionálnej pobočky Bratislava-okolie so sídlom v Pezinku. Posledná rozlúčka sa konala 24. júna 2016 na mestskom cintoríne v Pezinku.

Pozostalým vyslovujeme úprimnú sústrasť

■ **Úradné hodiny v kancelárii Predsedníctva PV ZPKO v Bratislave na Obchodnej ulici č. 52 sú v pondelok a v stredu od 9.00 hod. do 13.00 hod. (r)**

Kňazský seminár sv. Cyrila a Metoda v Bratislave, Kapitulská 1.

Čís.: 58/1972-73.

Bratislava 30. júna 1973.

Vec : Zákl. voj. služba -
informácia.

Velebný pán

Ignác Jurus
Garišské Gokolovce 15

Na základe prípisu predsedu Zboru Ordinárov SSR, J. E. vysodňst. pána Mons. Jozefa F e r a n o a , biskupa banskobystrického, zo dňa 26. júna 1973, čís. 562/73, Vám oznamujem nasledovné:

Ako absolvent IV. roč. CMBF v Bratislave, povinný vykonať si zákl. voj. službu /branec/, prihláste sa č o n a j s k ō r a o s o b n e na Dekanáte CMBF v Bratislave so žiadosťou /písomne/ o prerušenie štúdia na dobu dvoch rokov a tiež na Okresnej voj. správe /resp. Mestskej voj. správe/ s tým, že chcete nastúpiť na zákl. voj. službu 1. okt. t.r., aby ste mohli v štúdiu pokračovať od 1. okt. 1975.

So sebou si prineste preukaz branca, obč. preukaz a tiež výkaz o štúdiu na vysokej škole /index/, v ktorom Vám Dekanát CMBF potvrdí prerušenie štúdia na dva roky. Ostávate i naďalej poslucháčom CMBF a počítame s Vaším nástupom na dokončenie štúdia začiatkom škol. roka 1975/76.

V prípade, že by ste na zákl. voj. službu nastúpili až 1. apr. 1974, môžete od okt. šk. r. 1973/74 pokračovať v štúdiu /zimný semester/.

Vytrvajte vo svojom rozhodnutí stať sa kňazom, za čo sa vrúčne modlíme. Správajte sa i počas prerušenia štúdia ako dobrý bohoslovec a občan nášho štátu,

S katolíckym pozdravom ostáva v Pánu

Ignác Jurus
ktor kň. seminára.